

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2018 - 2021

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jméno a příjmení autora:

Anna Nemeškalová

Název diplomové práce:

Proces vzdělávání strážníků vybraných městských
policíí Středočeského kraje

Praha 2021

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jindřich Kolek, Ph.D., MBA

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED STUDIES

2018 – 2021

DIPLOMA THESIS

Name and surname

Anna Nemeškalová

Title

The process of training police officers of selected municipal
police in the Central Bohemian Region

Prague 2021

Diploma Thesis Work Supervisor:

Ing. Jindřich Kolek, Ph.D., MBA

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Anna Nemeškalová.....

Poděkování

Děkuji především vedoucímu své diplomové práce Ing. Jindřich Kolek, Ph.D., MBA za neocenitelné rady a profesní vedení při psaní a zpracování tohoto tématu. Dále bych ráda poděkovala všem strážníkům za výkon naší profese v této nelehké době a zástupcům jednotlivých městských policií při mém otázkovém šetření.

Anotace

Diplomová práce se své teoretické části zabývá stručnou historií města Kladna a Městské policie Kladno. Dále popisem a strukturou Městské policie v Kladně a jejího působení ve městě. Rozebírá městské a obecní policie pro porovnání podmínek k přijetí ve vybraných lokalitách a zaměřuje se na možnosti a formy vzdělávání.

Praktická část srovnává zastoupení mužů a žen ve vybraných městských a obecních policiích a zkoumá proces vzdělávání a zaměřuje se i na počet podaných výpovědí z pracovního poměru a následné přijetí nových uchazečů ve vybraných městských a obecních policiích.

Klíčová slova

Lokalita, legislativa, Městská policie, náborová kampaň, obecní policie, pracovní poměr, strážník, Středočeský kraj, vzdělávací proces, vzdělávání.

Anotation

The diploma thesis deals with the theoretical history of the city of Kladno and the Municipal Police of Kladno. Furthermore, the description and structure of the Municipal Police in Kladno and its activities in the city. It analyzes the city and municipal police to compare the conditions for admission in selected localities and focuses on the possibilities and forms of education.

The practical part compares the representation of men and women in selected city and municipal police and examines the process of their education. Then focuses on the number of dismissals and the subsequent admission of new applicants in selected city and municipal police.

Keywords

Central Bohemian region, educational process, education, employment, locality, legislation, Municipal police, police officer, recruitment campaign.

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POČÁTKY	11
1.1 Stručná historie města Kladna a Městské policie Kladno	12
1.2 Popis struktury u MP v Kladně a její působení.....	18
1.2.1 Městský kamerový dohlížecí systém „MKDS“	18
1.2.2 Organizační struktura MP Kladno.....	20
1.2.3 Místní působnost obecní policie.....	21
1.2.4 Náplň činnosti obecní policie, resp. Strážníka	21
2 MĚSTSKÉ A OBECNÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE	24
2.1 Vybrané MP Středočeského kraje	24
2.2 Kriminalita a správní delikty Středočeského kraje	25
3 PODMÍNKY PŘIJETÍ K MP	26
3.1 Nábor strážníků	26
3.2 Testy tělesné zdatnosti	27
3.3 Psychologické vyšetření.....	28
3.4 Následné vzdělávání.....	28
4 MOŽNOSTI A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ STRÁŽNÍKA MP	29
4.1 Komunikační proces.....	30
4.2 Donucovací prostředky a zbraně	32
4.3 Další pomůcky a dovednosti	32
4.4 První pomoc	35
4.5 Odchyt zvířat.....	37
4.6 Psovodské zkoušky	39

4.6.1	Ověřování způsobilosti služebního psa	40
4.7	Probace	41
EMPIRICKÁ ČÁST		43
5	POROVNÁNÍ FOREM NÁBORU U JEDNOTLIVÝCH MP	43
5.1	Srovnání zastoupení mužů a žen u MP vybraných lokalit	46
5.1.1	Žena – strážnice na prevenci MP Kladno	47
5.2	Procesy vzdělávání u MP	52
5.2.1	Rekvalifikační program	52
5.3	Počet výpovědí a nově přijatých uchazečů u MP	65
5.3.1	Ovlivnění pandemií	65
6	ANALÝZA DAT	67
6.1	Ukázky nášivek vybraných MP	71
6.1.1	Benešov	71
6.1.2	Beroun	71
6.1.3	Jesenice	71
6.1.4	Kladno	71
6.1.5	Mladá Boleslav	72
6.1.6	Příbram	72
6.1.7	Rakovník	72
ZÁVĚR.....		73
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ		76
PŘEHLED POUŽITÝCH ZKRATEK		79
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....		80
SEZNAM PŘÍLOH.....		81

ÚVOD

Hlavním cílem je popsání náboru, vzdělávání a přípravy uchazečů o práci strážníka u městské policie v Kladně a přilehlých lokalitách. Porovnání vybraných městských policií Středočeského kraje a okolí Kladna v oblasti věkového složení, v zastoupení počtu žen a mužů ve výkonu služby, dalším objektem porovnání je počet podaných výpovědí z pracovního poměru a následné přijetí nových uchazečů u městských policií ve vybraných lokalitách.

Už od samého narození se člověk učí novým věcem a získává mnoho dovedností a vědomostí. Vzdělávání má různé formy i podoby a někoho dokonce doprovází celý život. Dnešní doba přináší nové možnosti a technologie, které se člověk musí v profesním životě naučit ovládat, aby svojí práci vykonal správně.

Jako zaměstnanec Městské policie Kladno, na pozici prevence kriminality, jsem prošla různými procesy vzdělávání a proto jsem se rozhodla svoji práci pojmout v tomto pohledu celoživotního doplňování vědomostí k výkonu této profese. Mezi lidmi jsou rozdílné názory na povolání strážníka, někdo oceňuje jejich nepřetržitý provoz ve městě, kontroly přidělených lokalit a pomoc občanům v krizových situacích. Druhým hlediskem je, že městská a obecní policie působí převážně jako represivní složka, která umí řešit pouze nesprávné parkování vozidel. V povědomí lidí také kolují nesrovnalosti ohledně pravomocí strážníků městských a obecních policií. Strážníci se dostávají do podvědomí občanů také svými náborovými kampaněmi, které mají za úkol najít nové zaměstnance, jež doplní stavy a posílí hlídky pro bezpečnost obyvatel.

Pohled do historie města Kladna, vybraného z důvodu mé profesní působnosti a začátky porevoluční doby Kladenské městské policie, má za úkol znázornit vývojové změny v oblasti techniky a vzdělávání, až po rozšíření působnosti ve městě. Kladno jako okres ve Středočeském kraji mě přivedl na zkoumání dalších okresů a jejich zřízených městských policií pro porovnání nejenom vzdělávání strážníků, ale i zobrazení personálních stránek těchto organizačních složek.

Pro získání posuzovaných informací jsem zvolila písemné oslovení vybraných městských policií. Objektem porovnání je počet podaných výpovědí z pracovního poměru a následné přijetí nových uchazečů. Velká města po celém území České republiky se potýkají s poměrným nedostatkem strážníků.

V diplomové práci se chci věnovat tomuto problému se zaměřením na Středočeský kraj ve vybraných okresech. Jaká je nyní situace? Je opravdu nedostatek strážníků tak velký pro všechna velká města ve Středočeském kraji? Městské a obecní policie, jak již bylo zmíněno, nabízejí mnoho benefitů od náborových příspěvků až po služební byty a otázkou tedy je, jak jsou rozdílné nabídky ve vybraných okresech Středočeského kraje.

Z empirického výzkumu i vyplývá, že se k městské a obecní polici hlásí stále více žen. Jaké je tedy zastoupení mužů a žen v současnosti u těchto organizací? Občané měst stále více potkávají v ulicích strážnice, jaký je celkový pohled na ženy zákona a dokážou zastoupit muže ve stejných krizových situacích? Spočívá problém v nedostatku lidských zdrojů nebo malé úspěšnosti uchazečů o zaměstnání strážníků?

Formy vzdělávání strážníků se od sebe odlišují s požadavky daného města nebo obce. Každá městská a obecní policie má zákonná školení zaměstnanců podle zákoníku práce, kdy se jedná o proškolení zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, školení požární ochrany, školení řidičů a školení první pomoci. Dále čekatelé a strážníci musí mít odborné předpoklady a znalosti právní normy pro výkon povolání dle vyhlášky č. 418/2008 Sb. Nejenom společnost a technologie se mění a vyvíjejí, ale také právní normy v kontextu s bezpečnostní situací. Zaměstnavatelé více kladou důraz na úroveň znalostí strážníků v důsledku vyšších požadavků. Postupem času se mění i obsah a zaměření učiva, kdy přibývá stále více zákonných oprávnění, která umožňují městským a obecním policiím odpovídajícím způsobem zasáhnout.

Vzdělávacích kurzů stále přibývá a jejich odborné využití je pro výkon strážníků v některých případech klíčové. Jedná se zejména o využití psychologické intervence k obětem trestných činů. Záměrem je tabulkově porovnat a popsat vzdělávání Městských a obecních policií ve Středočeském kraji a analyzovat jejich odlišnosti. Strážníci nejsou jenom v ulicích, ale věnují se naplno preventivním programům a styku s veřejností v rámci osvěty. Preventivní programy pro seniory jsou velmi důležitou součástí náplně

pracovníků prevence kriminality všech městských policíí. Starší osoby jsou zranitelnější, jak fyzicky, tak psychicky. Nebezpečí v podstatě hrozí všude, proto je velmi důležité ze strany městské policie se o tuto skupinu lidí ve svém městě starat. Nejen besedy a soutěže pro děti, ale také projekty přispívají k ochraně majetku a převážně zdraví seniorů. Oddělení prevence kriminality, přestupkové oddělení nebo operační středisko dohlížecího městského kamerového systému jsou nedílnou součástí pro bezpečný chod města. Ať jde o práci v kanceláři nebo v terénu, je velmi důležité naučit se správné komunikaci a profesionálnímu vystupování. Jsou tedy městské a obecní policie ve srovnání tak odlišné? Je vzdělání strážníků nad rámec povinností tak stěžejní? Nebo pro bezpečí obyvatelstva stačí základní učivo legislativy a odborný výcvik?

TEORETICKÁ ČÁST

1 POČÁTKY

Dějiny obecní policie sahají daleko hlouběji než dějiny andragogiky, i přestože samotná andragogika vychází převážně z pedagogiky, která sahá až do antického Řecka. Tedy dějiny obecní policie, by se nepsaly bez tisíce let vývoje právních zákonů. Jeden z nejstarších právních zaznamenaných systémů, uváděných na kamenných deskách, obsahoval obchodní, rodinné ale především trestní právo, a to přibližně 1 800 let před naším letopočtem.

Vzdělání a právo mají mnoho společného už z dob antické filosofie, kde v oblasti zájmu bylo umění, právo, literatura, politika, vzdělání, vojenství a rodina. Řecký matematik, filosof a pedagog Platón vytvořil významná díla s názvem *Ústava a Zákony*. Bez těchto děl, by se dějiny práva neobešly. Nejenom filosof Platón, Sókratés a Aristoteles, kteří se významně věnovali pedagogice, ale později se mezi nejvýznamnější teoretiky pedagogiky zapsali i Jan Amos Komenský, John Locke, Lev Nikolajevič Tolstoj, Herbert Spencer a mnoho dalších.

Macek a Uhlíř píší o počátcích obecních policíích toto: *„Dějiny komunálních policejních sborů jsou nedílnou součástí našich národních dějin. Počátky vzniku tohoto článku policejního aparátu u nás sahají do středověku a úzce souvisejí s historií vývoje*

našich měst a obcí. Historie obecních a městských policií je bohatá a velmi zajímavá. Od rychtářů a jejich pomocníků přes městské strážníky a policejní sbory až do současnosti, kdy se města a obce vracejí k historii prověřenému a osvědčenému systému ochrany klidu a pořádku ve svých katastrech.“ (Macek a Uhlíř, 2004)

Mít vlastní policejní sbor přináší městům a obcím jednu neocenitelnou výhodu. Mohou totiž snadněji a rychleji reagovat na aktuální dění a současnou kriminalitu, přizpůsobovat se situaci a lépe tak zajišťovat pořádek nebo řešit potřebné úkony.

1.1 Stručná historie města Kladna a Městské policie Kladno

Toto téma zařazuji do práce především pro přiblížení historie městské policie Kladno, kde jsem působila jako strážník několik let a mám k němu tedy i osobní vztah. Vývoj u ostatních MP bude velmi obdobný a tak se snažím dokreslit tehdejší vývoj na konkrétním příkladě.

Když se řekne Kladno, každý si hned vybaví legendu hokeje Jaromíra Járga případně uhlí a ocel. Historie tohoto města, které se nachází ve Středočeském kraji, má první písemnou zmínku již z počátku 14. století. Od té doby se ves postupem času stala městečkem a měla možnost užívat znak. Kladno bylo v 17. století prodáno Břevnovskému klášteru řádu mnišských benediktinů. Kladenské barokní památky jsou významnou ozdobou tohoto období jako je například kaple svatého Floriána na místě bývalého lazaretu. Městečko zemědělství přerostlo v průmyslovou oblast kolem 19. století, kdy nastala bouřlivá těžba uhlí a oceli. Nové období města přineslo i nové pracovní podmínky, a s tím velký nárůst počtu nových obyvatel. Tento růst rozvíjel ekonomickou stránku a právě to přispělo k dosažení povýšení na Město.

Další významná událost města Kladna se stala v předminulém století, věnováním čestného titulu na královské horní město. Symbolem hornictví před první světovou válkou byl znak zkřížení stříbrných kladívek se zlatou stuhou. Kladno nabylo moderního rázu až za starosty města MUDr. Jaroslava Hrušky, kdy město začalo zdobit mnoho moderních a veřejných budov.

Ke vzniku samostatné Československé republiky přispěl na Kladně Národní výbor a sluk občanů. Tento čin v historii byl ukončen až odporem obyvatel proti válčení a bídě.

Město v 50 letech 19. století neobvykle rostlo nejenom ekonomicky ale vzkvétala a rozrůstala se i infrastruktura. Velký rozkvět a celkový rozvoj města přerušila až nacistická okupace, ale vzhled města zůstal zachovaný až po současnost. Nacistická moc na Kladně zapříčinila smrt starosty Františka Pavla, po kterém je pojmenováno nynější náměstí. Gestapem byla srovnána se zemí sousední obec Lidice, kde byli zavražděni lidické ženy a muži a jejich děti. Lidé, kteří přežili byli posláni do koncentračních táborů. Jednou ze zchovalých památek je truhla lidického faráře, která je k vidění ve Sládečkově vlastivědném muzeu. Z velké části občané Kladna bojovali ve spojených zahraničních jednotkách, jejichž hlavním cílem bylo osvobození Československa a také se většina zapojila do různých odbojových složek politického zaměření. K zvětšování území města přispělo válečné a poválečné období tím, že se sloučili okolní obce Kročehlavy, Rozdělov, Dubí, Dřín později ke Kladnu byly připojeny Vrapice a v osmdesátých letech obec Švermov. Komunistická totalitní moc dala Kladnu nový kabát. Nové pracovní síly nemající k městu žádný vztah a výstavby nových sídlišť vedli snahu o vymazání staré zástavby v centru města. Vojska sovětské rudé armády přišla okupovat Kladno v šedesátém osmém roce, pro město to bylo už podruhé za posledních třicet let. V šedesátých a sedmdesátých letech vznikaly stavby pro kulturu a sport, zanedbána však byla infrastruktura. Poslední rána v devadesátých letech už ve znovuobnovené demokratické společnosti nastala neúspěšnou snahou o záchranu kladenských železáren Poldi Kladno. Od konce 19. století patřily Kladenské železárny k nejvýznamnějším podnikům ve Středních Čechách. Tento podnik byl pro Kladno a okolí klíčový, protože ve své době představoval hlavní zdroj pracovních příležitostí. O pracovní příležitosti Kladno přicházelo už v devadesátých letech 20. století, kdy přišel útlum v dolování a tím postupné zavírání dolů na Kladensku. V létě v roce 2002 byl zavřený jako poslední důl Libušín.

Po sametové revoluci, kdy se nad Kladnem vždycky vznášel duch socialismu, přišlo období nového rozkvětu. Kladno zrodilo největší českou hokejovou hvězdu. V době euforie po roce 1989 došlo i ke znovuotevření trhu. Velkému množství podnikatelů ze všech odvětví a privatizaci drobných podniků se dařilo díky nedostatečným zákonům a právním předpisům. Nová doba musela nejprve vytvořit potřebné normy. Druhá polovina 90. let přichází naopak s velkým problémem a novými pojmy jako je tunelování a korupce. Firmy se rozkrádají, právě z důvodu nepřipravené

legislativy. Růst nezaměstnanosti a pokles hodnoty České koruny otrásl s ekonomikou situací, kterou zlepšili až zahraniční investice. Témata, která byla pro českou společnost tabu, byla najednou liberalizována. Sex, drogy a alkohol se spojil s podnikáním a otevřením hranic vznikl fenomén prostituce. Dobré podmínky pro obchodování a volný pohyb osob přilákal cizince ze zemí bývalého východního bloku pro obchod s bílým masem. Česko dalo příležitost i jiným zemím, a tak u nás cizokrajná mafie rozjela druhý svět kriminálního podsvětí. Cizinecká policie a celní správa vede nekonečný boj s vietnamskou mafií v rámci padělání cigaret a značkových oděvů, k čemuž se v posledních letech přidalo i nelegální pěstování marihuany. Praní špinavých peněz, vydírání, výpalné, prostituce, krádeže aut, tunelování firem, to vše přinesla svoboda 90 let. Takový velký nárůst kriminality je potřeba nějak řešit a tak bylo potřeba zvýšit a doplnit počet represivních složek.

Blíže Macek a Uhlíř popisují vývoj obecních policií po roce 1990 takto: *„Proces činnosti komunálních policií byl prakticky ukončen r. 1945. Ne snad proto, že by netrvala potřeba plnění úkolů na úseku věcí místního pořádku, ale především proto, že se jednalo o institut „přežitý a spojený s předchozím společensko-politickým uspořádáním poměrů v českých zemích“ (11). Tato mezera však skončila r. 1989, kdy v důsledku nastalých změn politického zřízení, se mezi různými tendencemi organizačního charakteru objevila a posléze i prosadila idea samosprávných obcí. Tato myšlenka nebyla v našich zemích zdaleka nová. Prakticky se navazovalo na obecní zřízení ze 60. let 19. stol. mj. byla obnovena zásada, že obce mají posilovat svoji úlohu při zajištění klidu a pořádku. K oživení komunálně policejních činností dochází po r. 1991, resp. od r. 1992, kdy ve velké míře a mnohdy i spontánně vznikají obecní a městské policie a to na základě nově přijatého zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen zák. o obecní policii) (Sbírka zákonů, 1991/553). Po určitém ověření potřebnosti a přítomnosti obecních policií, i s možností jejich provozování, se počet činných ustálil zhruba na 350 obecních a městských policiích s více než 7.000 pracovníky, určenými převážně pro výkon venkovní – občůzkové služby. Samotný proces zřizování a rušení obecních policií v posledních letech probíhá tak, že během kalendářního roku je zrušeno přibližně 5 a znovuzřízen stejný počet obecních nebo městských policií. Nedílnou součástí novodobé historie byly snahy o sloučení komunálních policií s policií státní. Bylo poukazováno na značnou shodu, resp. překrývání jejich úkolů nepotřebnost dvou*

obdobných subjektů k plnění úkolů na stejném teritoriu, na potřebu převést finanční a materiálové zdroje do rukou státu s cílem „efektivnějšího“ využití apod. Tyto snahy o novodobé sestátnění komunálních policií však nenalezly širší podporu a ani potřebnou argumentaci. Předlohou pro legislativní úpravu postavení a činnosti obecních policií se stal zák. č. 283/1991., o Policii ČR (Sbírka zákonů, 1991/283), přičemž přijatý zákon představoval v podstatě jeho zúženou kopii. Užší rámec korespondoval s užším rozsahem věcné působnosti (úkolů), kterými byla obecní policie pověřena a tomu pak odpovídal i užší rozsah zákonných oprávnění svěřených strážníkům.“ (Macek a Uhlíř, 2004)

Nejlepší prostředí pro sociálně patologické jevy chování¹ jsou větší a velká města. Ochrana klidu, pořádku a veřejné bezpečnosti je daleko jednodušší v menších obcích. (Mátel, 2011)

V Praze, která je největším městem České republiky, vznikla v roce 1992 městská policie jako první. V únoru téhož roku vzniká také Městská policie Kladno. Přesto, že v té době městské a obecní policie neměla zcela utvořenou svojí přesnou tvář a teprve vznikalo vymezení kompetencí a pravomoci strážníků, se zastupitelstvo rozhodlo městskou policii zřídit i přestože se ještě nevědělo, zda bude potřebné její využití. V té době nikdo netušil, že právě městská a obecní policie se stane nedílnou a neodmyslitelnou součástí většiny měst a obcí.

Začátky Kladenské městské policie nebyly vůbec jednoduché. Tehdy začínalo na služebně pouze jedenáct strážníků, kteří měli k dispozici jen dva služební vozy, jednoho strážného psa a základní vybavení pro výkon služby. Zanedlouho se městská policie rozrostla o větší počet strážníků, kteří svou pílí a odhodlaností dokázali pozvednout městskou policii natolik, že o ní dnes můžeme mluvit jako o velice schopné složce, jež denně řeší přestupky, správní delikty a tím napomáhá a usnadňuje práci policii České republiky. V roce 1994 dostala služebna strážníků zázemí v budově magistrátu, kde sídlí dodnes. Postupem času se začala služebna vybavovat moderní elektronikou a vybavením, které bylo potřebnou součástí každodenní služby.

¹ Mátel (2011) sociální patologii označuje za abnormální, deviantní, nezdravé, všeobecně nežádoucí společenské jevy. Dále uvádí, že sociální patologie jako podbor mnoha vědních disciplín, jako je např. sociologie, sociální práce, kriminologie apod., je systematická nauka (logos), která se zabývá deviantními společenskými jevy, které společnost označuje za nežádoucí, negativní a škodlivé (pathos) pro jednotlivce, rodinu, skupinu, komunitu, ale i celou společnost (societas).

Takové vybavení nejen usnadňovalo výkon služby a administrativní podpory, ale zajišťovalo i větší bezpečnost pro občany. Strážníkům byla dodána modernější výstroj a výzbroj, která též zajišťuje jejich bezpečnost. Pokrok též pocítil i vozový park, v němž zastaralé služební vozy byly nahrazeny modernějšími a lépe vybavenými. V roce 1997 se ve městě objevuje první bezpečnostní kamera dohlížecího systému a tím vzniká středisko pultu centrální ochrany, který postupně začal zabezpečovat nejen úřední a finanční komplexy, ale i veřejné prostory.

V roce 2001 bylo vytvořeno oddělení prevence kriminality, které má za úkol osvětit občanům práci strážníků a poučit je o bezpečnosti doma a na ulici. O to se strážníci snaží zejména zábavnou formou pro veřejnost od dětí po seniory. V tomto roce se do služby zařazují i koně, kteří měly ustájení odděleně ve stájích jezdeckého oddílu Kladno na Sletišti. Čtyři specializovaní strážníci měli k dispozici tři koně, se kterými vyjížděli do lesů, zahrádkářských kolonií a dále také do rekreačních částí Kladna a parků. Zřízení koňského oddílu odsouhlasila Rada města Kladna převážně pro využití při konání kulturních a sportovních akcích. V roce 2008 vedly jízdní oddíl tři strážnice, ale na podzim toho roku byl jejich oddíl zrušen. Důvodů bylo více, ale především vysoký věk koní vedl ke špatnému zdravotnímu stavu kloubů a tak nebylo vhodné jejich využití k pochůzkám po tvrdém povrchu.

Přicházející novelizace zákona rozšiřovala i pravomoc strážníků. Bylo jim udělováno více a více úkolů. Strážníci začínají být potřeba u odtahu vozidel, bez takové služby se velká města prakticky neobejdou. Městská policie Kladno podepisuje veřejnoprávní smlouvu se sousedními obcemi, která zaručuje spolupráci a dohled nad nimi. V roce 2005 je zakoupený první radar na měření rychlosti a umísťuje se několik radarových skříní do nejvíce krizových úseků. Opět se nakupuje a přibývá nových technických pomůcek pro výkon služby a přechází se na nové zbraně CZ 75 Compact. V roce 2006 se městská policie potýká s nevyhovujícími a nedostatečnými prostory pro zázemí strážníků a jejich výcvik i výuku. Stará budova je zbourána a je postavena nová s kvalitním vybavením, rozšířenými prostory v moderním provedení. V nové budově také vzniká přestupkové oddělení, které je určené pro řešení přestupků a agendy s tím spojené. Téhož roku strážníci zřizují službu pro občany, kteří jsou omezeni nějakým hendikepem jako je například vada sluchu nebo řeči - linka pomoci hendikepovaným

občanům. Linku „LPHO“ občané kontaktují strážníky pomocí mobilního telefonu formou SMS.

Náborová kampaň postupně přijímá více strážníků, kteří úspěšně prošli výběrovým řízením, jež se skládá z fyzických a psychologických testů, zdravotní prohlídky a pohovoru². Úspěšně vykonávají zkoušky další psůvodi, kde navíc musí složit zkoušku úspěšného výcviku i služební pes. Řady strážníků jsou také rozšířeny převážně ženami strážnicemi a tak početní stav strážníků pro rok 2008 dosahuje počtu 90 zaměstnanců. Vznikají strážníci okrskáři, kteří mají na starost přidělené území, kde mohou být blíže občanům a jejich bezpečí. Postupně se omlazuje a rozšiřuje vozový park nejen o vozidla, ale také o dva skútry, jež zajišťují lepší dostupnost v okrajových lokalitách. Investuje se i do dalšího radaru s laserovým zaměřovačem. Později se strážníci vybavují mini kamerami, které se umístí na výstroj.

V roce 2008 se promítají důsledky finanční krize i do nábory nových strážníků. Městská policie Kladno se postupem let více dostává do podvědomí občanů prostřednictvím styku s veřejností a pořádáním besed a soutěží. V roce 2009 přichází další novela zákona o obecní policii. Ta stanovuje, že do šesti let musí strážníci, kteří nemají středoškolské vzdělání, si toto vzdělání musí doplnit a tento doklad doložit. Nestane-li se tak do konce roku 2015, musí ze zaměstnání odejít. Zaměstnavatel sice mohl některé strážníky přeřadit na jiné místo, ale ne všechny.

V roce 2017 Městská policie Kladno začíná při práci používat informační systém MP Manager, který je určený pro městské a obecní policie. Tento systém usnadňuje strážníkům pomocí tabletu propojený přenos informací od ukládání přestupků, po automatické zaznamenávání polohy a zjišťování informací přímo na ulici ohledně hledaných a pohřešovaných osob. Tento informační systém též napomáhá k lepší statistické orientaci.

Zaměstnání strážníka vyžaduje neustálé vzdělávání a osobní rozvoj. Blíže se tomuto tématu věnuji v kapitole *Možnosti a formy vzdělávání strážníků MP*. Každá nová doba sebou přináší nové technologie pro zlepšení a zajištění služby pro město, občany, ochranu majetku, zdraví a veřejného pořádku. Příprava a vzdělávání začíná od prvního

² Více viz kapitola Podmínky přijetí MP

dne zaměstnání, kde strážník nastoupí do kurzu, jež ho fyzicky a právně připravuje na výkon služby až po profesní zdokonalování.

1.2 Popis struktury u MP v Kladně a její působení

Městskou policii Kladno zřídilo zastupitelstvo města Kladna. Městskou policii řídí člen zastupitelstva obce, pověřený obcí řízením Městské policie Kladno. Pověřena řízením v některých úkolech Městské policie Kladno je ředitelka, jako první žena v této funkci v historii Městské policie Kladno. Ředitelka Městské policie Kladno má k dispozici dva zástupce a to pro výkon pořádkových činností a pro věci technické.

Výkon pořádkových činností je zajišťován se zaměřením na plnění základních úkolů Městské policie Kladno, vyplývajících ze zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších změn a doplňků, realizovaný v nepřetržitém provozu, k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona.

V budově Městské policie Kladno se nachází Městské operační středisko, které přijímá tísňová volání na bezplatnou linku 156. Středisko je doplněné městským kamerovým dohlížecím systémem statutárního města Kladna. Tento systém pomáhá strážníkům snadněji a organizovaněji dohlížet nad veřejným pořádkem a tak lépe zajistit prevenci trestné činnosti na území města.

1.2.1 Městský kamerový dohlížecí systém „MKDS“

Městský kamerový dohlížecí systém pomáhá zejména:

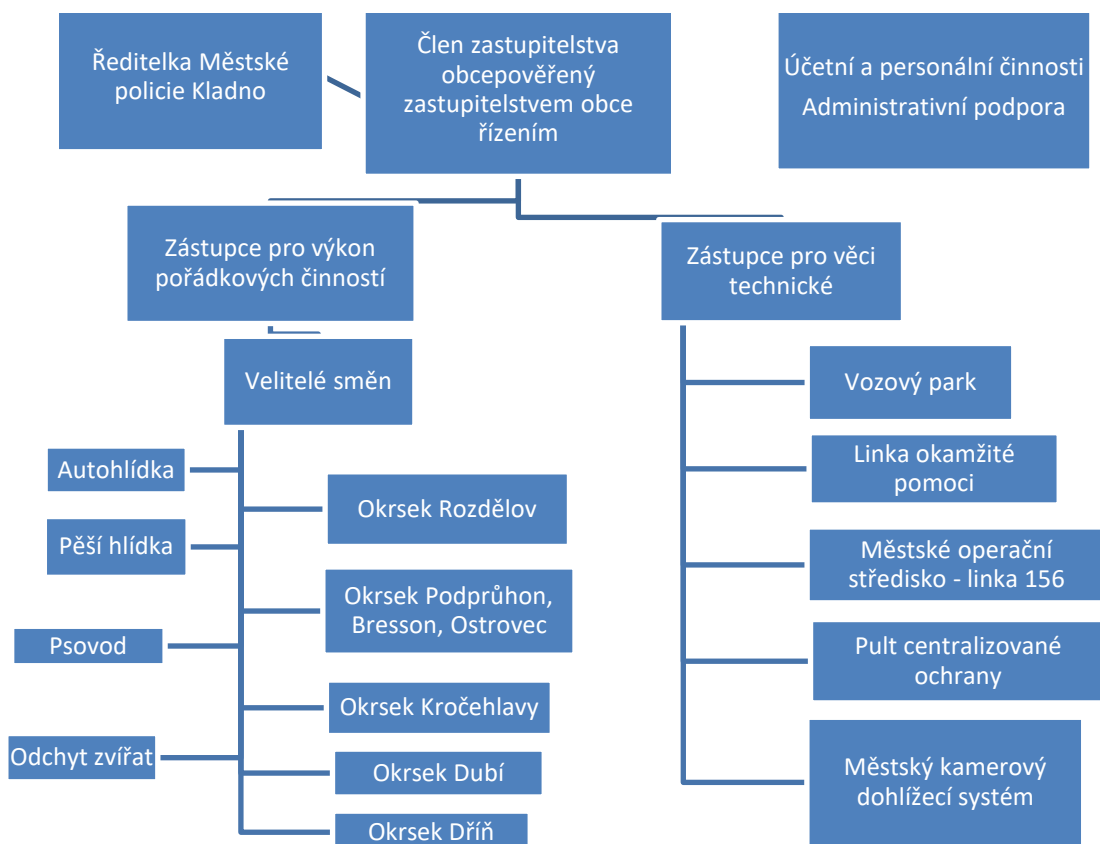
- v případě zachycení protiprávního jednání kamerovým systémem vyslat na místo urychleně hlídku MP,
- v případě nutnosti objasňovat trestnou činnost zachycenou kamerovým systémem,
- rozklíčovat nevyjasněné okolnosti dopravních nehod zachycených kamerovým systémem,
- zvyšovat úspěšnost při pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách,
- snižovat kriminalitu svou pouhou přítomností.

Kladenský kamerový dohlížecí systém vznikl již v roce 1997 a od té doby se postupně rozšiřuje a modernizuje. V současné době má MKDS Kladno více než 50 kamer. Kamery jsou obsluhovány vyškolenými operátory z řad strážníků. Na jedné směně se vždy nacházejí dva operátoři, kteří záznamy vyhodnocují a v případě potřeby vysílají na místo hlídku MP Kladno. (Citováno dne 2020-12-10. Dostupné z : http://www.mpkladno.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=101450&id=1401574&n=dohlizeci%2Dkamerovy%2Dsystem&p1=2100047289)

Kamerové body, které se ve městě nachází jsou převážně veřejná místa jako jsou například hřbitovy a sportoviště, ale také ulice, parky a některé školy. Mezi další místa, která by se bez takové pomoci už neobešla je autobusové a vlakové nádraží a v neposlední řadě náměstí ve městě.

1.2.2 Organizační struktura MP Kladno

Obrázek 1: Organizační struktura MP Kladno

Zdroj : vlastní tvorba

Ředitelka MP Kladno navíc zodpovídá tato oddělení:

- Oddělení profesní přípravy a vzdělávání,
 - Výuka vzdělávání,
 - Střelecká a taktická příprava,
 - Taktika zákroku, výcvik fyzické kondice,
- Tiskové oddělení,
- Oddělení prevence kriminality,
- Přestupkové oddělení.

1.2.3 Místní působnost obecní policie

Strážník může vykonávat oprávnění a povinnosti vyplývající z jeho zaměstnání pouze na území obce, která obecní policii zřídila a ke které je strážník v pracovním poměru.

Doposud neexistovala možnost obce, která zřídila obecní policii, pomoci jiné obci kdekoliv v České republice při vzniku krizových situací. Aktuální veřejnoprávní smlouvy uzavírané v oblasti obecní policie jsou založeny na konstrukci, kdy se obce nacházejí na území jednoho kraje a navíc jedna ze smluvních stran nesmí mít zřízenou obecní policii. V případě vyhlášení krizového stavu, splnění výše zmíněných podmínek veřejnoprávní smlouvy ve smyslu § 3a zákona o obecní policii, před jeho poslední novelizací, bylo brzdou účinné a rychlé vzájemné pomoci obcí. Proto byl vytvořen nový právní mechanismus, umožňující obcím vzájemně si poskytnout pomoc (v podobě „zapůjčení“ strážníků) bez výše zmíněných omezení (viz nové § 3b a 3c).

Další případ, kdy strážník může působit mimo obec, která zřídila obecní policii resp. mimo obec, která je smluvní stranou veřejnoprávních smluv ve smyslu předchozího odstavce, je spojen s jeho oprávněním zabezpečovat dopravu osob do zdravotnického zařízení nebo do záchytné stanice podle tabákového zákona. Povinnosti a oprávnění podle zákona může však strážník plnit pouze vůči přepravované osobě v rozsahu nezbytném pro zajištění této přepravy. (Oficiální stránky Ministerstva Vnitra České republiky, citováno dne 2020-12-23)

1.2.4 Náplň činnosti obecní policie, resp. Strážníka

Pro zajištění veřejného pořádku se obecní policie řídí jednoduchými body, které vystihuje vyjádření MVČR viz body uvedené níže. Nejedná se pouze udržení veřejného pořádku, ale i další úkoly dle zákona o obecní policii.

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu

svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,

- se podílí na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra České republiky na požádání údaje o obecní policii.

Zdroj: Oficiální stránky Ministerstva Vnitra - Odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství

Ohledně činnosti příslušníků obecní policie Kladno jsem psala článek na oficiální stránky MP Kladno. Snažila jsem se občanům upřesnit, že obecní policie není jen represivní složka. Za svého působení jsem chtěla různými články a aktivitami přiblížit práci obecních policistů a ukázat, že se jedná o zajímavou práci a případně tak zatraktivnit nábor pro nové uchazeče.

Většina občanů, nejen na území Kladna, ale i v jiných městech, má o městské policii mínění, že je zřízena pouze jako represivní složka, určena k řešení dopravních přestupků. Městská policie Kladno funguje ve městě od roku 1992 a od té doby neustále rozšiřuje své vědomosti, technické vybavení i vozový park. Strážníci pracují v nepřetržitém provozu, do ulic vyráží za jakéhokoliv počasí kontrolovat přidělenou lokalitu. Úkoly Městské policie Kladno jsou jasné - zajistit bezpečí, pořádek a klid v našem městě. Hlídky také pomáhají zraněným zvířatům a velkou péči věnují převážně ztraceným a zaběhnutým psům. Řešení dopravní situace ve městě sice nepatří mezi hlavní priority, ale zároveň na ni městská policie nerezignuje. Na řešení „nesprávného“ parkování vozidel na území města, nerespektování dopravního značení a neplacení parkovného na místech, která jsou k tomu určena, dohlíží strážníci Městské policie Kladno průběžně při plnění úkolů denní a noční hlídky. Pro řidiče motorových vozidel úspěšně pokračuje projekt „Vozidlo pod dohledem MP Kladno,“ který přispívá k ochraně vozidel před odcizením. Vozidlo je evidováno pod identifikační známkou jako zájmové vozidlo. Dohled nad vozidly nám dále zajišťuje městský kamerový systém, a i dohled strážníků přímo na ulici. Městská policie využívá mimo jiné i startovací stanici. Až dvakrát do měsíce občané města žádají o pomoc strážníky při startování vozidla. Takovým dalším úspěšným projektem jsou samolepky pro seniory. Dvě jednoduché

nálepky na vstupní dveře, které upozorňují seniora, aby byl při otvírání maximálně opatrný a naopak odrazovaly případného podomního obchodníka, takzvaného „podvodníka.“ V dalších případech je zřízena Senior linka, která je k dispozici od pondělí do pátku. Pracovník Městské policie Kladno obsluhující tuto linku, má k dispozici vzory služebních průkazů, telefonní čísla na dispečerská pracoviště a kontakty na oprávněné pracovníky společností, které lze prostřednictvím Senior linky ověřit. A dalším úspěšným projektem je Linka okamžité pomoci „LOP.“ Městská policie Linku okamžité pomoci zajišťuje seniorům se zdravotními problémy přechodného nebo trvalého charakteru, kteří jsou odkázáni pouze sami na sebe. Strážníci mají k dispozici i službu pro hendikepované občany „LPHO“ určenou pro lidi s vadou řeči nebo sluchu, kteří pomocí mobilního telefonu kontaktují strážníky formou SMS zprávy. Oddělení prevence kriminality je nenahraditelnou složkou Městské policie Kladno. Jedná se o konání různých besed pro občany, kde formou, přizpůsobenou věku posluchače, jsou zprostředkovávány informace a rady, jak se zachovat v různých krizových situacích a jak těmto situacím předcházet. Zejména se jedná o přednášení zábavnou formou a poučení dětí a mládeže na místních školách. Besed má městská policie Kladno celou škálu, pro děti mateřských škol, děti na 1. stupni základních škol, besedy se seniory, ale i program s hendikepovanými občany. Oddělení prevence kriminality také každoročně zavítá do středisek sociálních služeb, klubů, sdružujících seniory, klubu diabetiků v Kladně, ale také informační skupina přednášela pro Český svaz žen a v Kostece svatého Václava na téma bezpečnost doma a na ulici. Občané a organizace pak mohou získané informace vyměnit za diplomy a medaile, ze soutěží, pořádanými Městskou policií Kladno ve spolupráci s Magistrátem města Kladna. Začátek roku nám zahajuje soutěž „Ledový strážník.“ Školy na území Kladna se pak mohou zúčastnit „Desetiboje mladého strážníka,“ ale také „Okresního kola soutěže mladých cyklistů.“ Začátkem nového školního roku již tradiční soutěž „O putovní pohár ředitele Městské policie Kladno.“ Žáci kladenských škol se každoročně účastní také výtvarné soutěže „Malování s Empíkem.“ Nejen pro děti, ale také pro seniory je tu soutěž Seniorský desetiboj. Strážníci také preventivně doplňují řadu akcí pro veřejnost jako je například akce Miners Kladno, akce ve spolupráci s Oblastním spolkem ČČK Kladno, Střední zdravotnickou školou Kladno a zajištění střeleckého stanoviště z paintballové pistole ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem. Městská policie Kladno se podílí i na

charitativní činnosti Dárcovství krve a předání finančního daru Dětskému centru Kladno. Práce strážníků je plná rozmanitosti a každý strážník má svoje úkoly a náplň. Ať se jedná o služby okrskáře, operačního střediska, které řeší problémy a poznatky na služebně MP nebo v případě nouze na telefonní lince 156, výjezdové hlídce, která vyjíždí k občanům v krizových situacích, oddělení prevence kriminality, které pořádá akce a programy pro širokou veřejnost, ale také i přestupkové oddělení, strážníci v ulicích, kteří mimo jiné zajišťují bezpečné přecházení dětí do škol. Všichni jsme jeden tým, který je tu pro občany Statutárního města Kladna. (Nemeškalová, 2019)

2 MĚSTSKÉ A OBECNÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Středočeský kraj leží ve středních Čechách a je to samosprávný celek České republiky. Počtem obyvatel a svojí rozlohou je také největším českým krajem. Oproti jiným krajům má své hlavní sídlo na vlastním území - je jím hlavní město Praha. Středočeský kraj má 12 okresů a 26 obcí s rozšířenou působností. Obcí, které jsou pověřeny obecním úřadem, je 55. Celkový počet obcí je 1144 z toho jsou na území 50 městysů a 84 měst.

2.1 Vybrané MP Středočeského kraje

V České republice je podle aktualizovaného seznamu ministerstva vnitra 387 městských a obecních policií. Tento stav se může kdykoliv změnit, protože městské a obecní policie se zřizují a ruší podle potřeby daného města nebo obce. Nejvíce lidnatý je právě kraj Středočeský v kterém, je městských a obecních policií nejvíce. Regionální města Středočeského kraje jsou Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mladá Boleslav, Mělník, Nymburk, Příbram, Rakovník a právě tyto okresy jsem se rozhodla použít ve své diplomové práci. Hlavním cílem je tedy popsání naboru, vzdělávání a přípravy uchazečů o práci strážníka u městské policie v Kladně i přilehlých lokalitách. Pro porovnání tedy teritoriálně vybírám některé městské policie Středočeského kraje, Prahu Západ, Prahu Východ a okolí Kladna a zaměřuji se především na věkové složení, zastoupení počtu žen a mužů ve výkonu služby, dalším parametrem srovnání je počet podaných výpovědí z pracovního poměru a následné přijetí nových uchazečů u městských policií v těchto vybraných lokalitách.

Městská a obecní policie je orgánem města nebo obce. Tento orgán převážně zajišťuje bezpečný chod měst a obcí a je vedlejší složkou integrovaného záchranného systému, stejně tak jako Armáda České republiky apod. S ostatními složkami integrovaného záchranného systému úzce spolupracuje, převážně s těmi hlavními jako je Policie České republiky, hasičský záchranný sbor a zdravotní záchranná služba. Městskou a obecní policii může zřídit a zrušit jakékoliv město a obec. Tento orgán je také plně městem či obcí financován. Jak již bylo zmíněno, strážníci jsou v režii města či obce a to stejné platí i o volných místech. (Zákon č. 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

2.2 Kriminalita a správní delikty Středočeského kraje

Jak již bylo zmíněno Praha je největším městem Středočeského kraje, ale také vlastní samosprávný celek - kraj. Velká města a nejvíce Praha se potýkají s nedostatkem parkovacích míst a tento problém lze klasifikovat jako velmi tíživý. Kapacita parkovacích míst je omezena zónami, které jsou určeny pro obyvatele s trvalým pobytem. Denně dojíždí například do Prahy za prací desetitisíce lidí z různých měst Středočeského kraje a řeší takzvanou otázku „kam zaparkovat svoje vozidlo“, aby to bylo v souladu se zákonem. Dle posledních statistik ministerstva vnitra také vyplývá, že řidiči Středočeského kraje páchají nejvíce přestupků.

Mezi další problémy, které doprovází velká města, je rušení nočního klidu, se kterým jde ruku v ruce opilství, jež může často vést až k výtržnictví. Majetková trestná činnost se také velmi podílí na kriminalitě v kraji a to zejména trestný čin krádeže. Veřejný pořádek v městech určuje souhrn zásad a pravidel chování na veřejnosti a místech veřejně přístupných. Tento právní pojem, jež lze nazvat neurčitým, nejčastěji svým chováním porušují lidé bez domova, kteří místo obydlí. Využívají právě místa veřejného prostranství a tím často dochází k jejich znečištění nebo poškození. Tento problém je pro některá města tzv. „boj s větrnými mlýny“.

Pochopitelně velikost, hustota obydlí a také turistická atraktivita zvyšuje výskyt přestupků i trestných činů. Praha i celý Středočeský kraj je sám o sobě specifický, co se týče kriminality. Škála způsobů porušení zákona je značně rozmanitá a tak nekončí pouze u špatného parkování nebo kapsářů. Jistě se se najdou i kuriozity. Z

nedávné doby³ například případ muže v Praze, který ze střech domů házel betonové kryty komínů. Naštěstí nikdo nebyl zraněn, ale vznikla majetková škoda. *Když spatřil policisty, tak jim řekl, že nebude dělat problém a jde akorát spáchat sebevraždu. V ten okamžik omdlel a jeho tělo začalo bezvládně sklouzávat ze střechy. Policisté ho zachytili za bundu a snažili se ho zachránit, nicméně v ten okamžik se muž probral, začal se aktivně bránit a zkoušel se jim vysmeknout. Za použití donucovacích prostředků policisté situaci zvládli a muže se jim střešním oknem povedlo dostat do bezpečí, kde si ho pak převzali zdravotníci. Jak se následně ukázalo, devatenáctiletý mladík byl pod vlivem pervitinu.* (Týdeník policie, citováno 2021-1-14)

Toto osobně považuji za výborný příklad toho, že práce strážníka a policisty obecně, není jednoduchá a vyžaduje často odhodlání, postřeh a mnoho dalších kvalit.

3 PODMÍNKY PŘIJETÍ K MP

3.1 Nábor strážníků

Myšlenka „stát se strážníkem“ může napadnout kohokoliv, ale je to profese, která vyžaduje určité komunikační schopnosti a dále psychickou i fyzickou odolnost, jak je již zmíněno výše i na příkladu. Takové zaměstnání přináší nestandardní a zátěžové situace. Každý člověk má jinak nastavené zvládnání rizikových situací a proto je důležité nastavit takové podmínky, které prověří dané uchazeče. Přijetí k výběrovému přijímacímu řízení městské a obecní policie je pro všechny uchazeče stejné. Jedná se o zákonné podmínky, které jsou uvedeny v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

Od 1. 1. 2018 byla přijata významná novela tohoto zákona a aktuální podmínky pro přijetí jsou:

- věk minimálně 18 let,
- středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou,
- spolehlivost,
- bezúhonnost
- a odpovídající zdravotní a psychický stav uchazeče.⁴

³ Leden 2021

⁴ Zdravotní stav je vymezen vyhláškou MV ČR č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka.

Spolehlivost se dle výše zmíněného zákona stanovuje metodou výluky. Tedy stanovuje se, kdo nesplňuje podmínku spolehlivosti a to například tím, že byl v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznán vinným z přestupku na úsecích toxikomanie, alkoholismu, přestupku proti majetku nebo občanskému soužití, atp.

Pokud uchazeč o zaměstnání na pozici strážník splní všechny dané zákonné podmínky, je vyzván k výběrovému řízení. Každé město či obec mají nepatrně odlišné požadavky, ale společným jmenovatelem je v každém případě test fyzické způsobilosti a psychologické vyšetření. K posouzení fyzické způsobilosti uchazeče slouží test složený ze cviků, které prověří celkovou fyzickou zdatnost.

Co se týče **zdravotní a psychické způsobilosti**, tak ta je posuzována externě poskytovatelem pracovně-lékařských služeb. Více jsou podmínky rozebrány níže.

3.2 Testy tělesné zdatnosti

Testy tělesné zdatnosti se skládají z 5 částí:

1. Člunkový běh 4 x 10 metrů,
2. Celomotorický test, CMT test (opakovaně), 2 minuty,
3. Klik – vzpor ležmo (opakovaně),
4. Leh – sed (opakovaně), 2 minuty,
5. Běh na 1000 metrů.

Pro účely této diplomové práce se mi podařilo získat formulář pro „Posouzení fyzické způsobilosti uchazeče pro práci strážníka MP KLADNO“, který můžete nalézt v příloze A.

V příloze je ukázka dovedností, které musí uchazeč v testu splnit včetně bodového hodnocení. Formulář také obsahuje popisy jednotlivých cvičení jako například dřep s výskokem nebo leh-sed. A konci formuláře je pomůcka pro udělení bodového hodnocení jednotlivých cvičení. Maximální počet bodů za každý cvik je 10 bodů. V testu jako celku musí být dosaženo minimálně 50 bodů. Pokud uchazeč nesplní u dvou disciplín minimální počet (10 bodů) bude test ukončen. Za každé opakování navíc nebo sekundu pod minimální limit lze připsat 0,5 bodů k dobru nebo opačně.

Nesplní-li uchazeč uvedené požadavky, může test opakovat, ne však dříve než za jeden měsíc. Testy se opakují v plném rozsahu.

3.3 Psychologické vyšetření

Psychologické vyšetření v podobě psychotestů bývá pro mnoho uchazečů velmi náročná a vyčerpávající část výběrového řízení. Toto vyšetření se skládá ze tří částí, kdy je posuzován osobnostní profil uchazeče, jeho psychická výkonnost a nakonec je vše zakončeno pohovorem s psychologem. Testy jsou v tištěné podobě a vyplňují se do testovacích archů v časovém limitu, který prověří chování uchazeče ve stresových situacích. Souborem výkonových testů je dále zjišťována paměť a verbální schopnosti.

3.4 Následné vzdělávání

Pokud uchazeč nakonec splní všechna tato kritéria, tak nastupuje do vybraného školícího zařízení s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Některé městské policie ve Středočeském kraji mají svoje školící středisko jako je například Mělník, Praha ale také Městská policie Kladno, která je vybavena vzdělávacím zařízením a poskytuje jiným městům a obcím úplné školení. Takové školení zahrnuje výcvik a přípravu čekatelů a strážníků. Vzdělávací zařízení Městské policie Kladno dále připravuje strážníky na prolongační zkoušky, které jsou v délce pěti dnů.

Prolongační zkouška je obhajoba odborné způsobilosti před komisí Ministerstva vnitra a opakuje se v pravidelných intervalech. Úspěšné složení zkoušky znamená pro strážníka získání Osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů dle zákona 553/1991 Sb. o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Od roku 2018 se tento interval zkoušek z měnil z periody tří let na pět let.

Na první zkoušku před Ministerstvem vnitra, která by se svojí obtížností dala srovnat s maturitní zkouškou, se také řádně připravují strážníci čekatelé. Kurzy jsou převážně v délce tří měsíců. Po zakončení kurzu musí čekatel prokázat kvalifikované znalosti příslušných zákonů. Hlavní zákony, které musí strážník čekatel ovládat jsou zejména:

- zákon o Obecní policii,
- ústava ČR,

- základní listina práv a svobod,
- zákon o Policii ČR,
- trestní zákon,
- trestní řád,
- zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich,
- správní řád,
- zákon o obcích,
- zákon o krajích,
- zákon o právu shromažďovacím,
- zákon o odpadech,
- zákon o zbraních a střelivu,
- zákon o provozu na pozemních komunikacích,
- živnostenský zákon,
- obecně závazné vyhlášky města a nařízení.

4 MOŽNOSTI A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ STRÁŽNÍKA MP

Každá profese má své specifické požadavky pro daný výkon požadované práce. Některá zaměstnání vyžadují určité znalosti a vzdělání, v jiných případech se jedná o praxi v oboru nebo je zapotřebí pro výkon povolání obojí. Všechny pracovní role s sebou nesou důraz na výsledky a určitou zodpovědnost. Znalosti, schopnosti a dovednosti vedou celkově k požadovaným výsledkům a cílům, proto je důležité se neustále vzdělávat a rozvíjet svoje vědomosti a trénovat či zdokonalovat schopnosti. Učení dospělých a vzdělávání má i svůj pojem v sociálních vědách a nazývá se **institucionalizace**.

Institucionalizace je proces, ve kterém se určité jednání a chování stává společensky uznávaným, podporovaným a vyžadovaným. V dnešní době se chápe vzdělávání dospělých stále více jako samozřejmost a nutnost. Tím se utvrzuje proces jeho institucionalizace. Zároveň roste význam vzdělávání a učení se dospělých, které

není organizováno někým druhým, ale které si organizuje a řídí dospělí sám. (Beneš, 2014)

I profese strážníka vyžaduje neustálé vzdělávání, jak ze strany zaměstnavatele, tak zaměstnance samotného. Jak už bylo zmíněno uchazeč musí splňovat určité předpoklady, aby mohl vykonávat danou práci. Celkový proces vzdělávání začíná tedy již v samotném začátku. Právní vědomí a fyzická zdatnost není vše, s čím si strážník v terénu vystačí. Důležité je pak správně získané informace a vědomosti aplikovat do praxe. Běžně se ale stává, že nastanou situace, na které není připravený ani ten nejzkušenější strážník a přesto si musí umět poradit.

Zvládání psychicky náročných situací a snížení profesního selhání strážník převážně získá posílením komunikačních dovedností a sociálně situačními technikami. Praktické uplatňování při výkonu služby jsou také asertivní techniky, které pomáhají strážníkům při zvládání rizikových situací, ve styku s jedinci či skupinami a osob závislých na návykových látkách. Velmi důležitý je i rozvoj vztahových kompetencí, protože strážníci převážně pracují v týmu a v terénu jsou nejčastěji jako dvoučlenná hlídka. Komunikace je tedy velmi podstatný článek pro sdělování a předávání informací.

4.1 Komunikační proces

Komunikace je interakce jedné (intrapersonální komunikace – vnitřní dialog) či více osob prostřednictvím symbolů. Komunikace znamená přijímat signály, interpretovat je a vysílat je. Jde o tzv. komunikační proces, uvádí Hanzelíková, Kalina a kol. (2005).

Mezi součásti komunikačního procesu patří komunikátor, komunikant, komunikační kanál, komuniké, komunikační jazyk, kódování a dekódování, feedback, komunikační prostředí a komunikační kontext.

Komunikátor je ten, kdo vysílá nějak zprávu a vždy do svého sdělení promítá svou osobnost, osobní zaujetí. Chce být vyslechnut, pochopen, přijat, chce změnit chování druhé strany apod.

Komunikant je ten, kdo přijímá vyslanou zprávu. Jeho vnímání je stejně jako u komunikátora ovlivněno jeho vlastnostmi, zkušenostmi, prožitky, záměry, cíli apod.

Interakce je střídání pozic komunikátora a komunikanta. Jde o jakousi vzájemnost obou komunikujících.

***Komunikační kanál** je cesta, kterou je informace posílána. Může jít o formu z očí do očí, kdy hlavním kanálem jsou zvuky, pohledy, pohyb očí, stisk ruky, parfém, vkusné oblečení, příjemný hlas, apod., nebo formou zprostředkovnou, jako je např. telefon, rádio, novin, apod. Tato forma komunikace je však ochuzená.*

***Komuniké** je vyslaná zpráva, kterou jeden člověk sděluje druhému člověku. Muže mít podobu verbální, neverbální nebo komunikaci činem.*

***Komunikační jazyk**, jeho prostřednictvím se předává komuniké – vyslaná zpráva. I když mluvíme stejným jazykem, nemusíme si rozumět. Důležitou roli zde hraje kódování a dekódování. Kódování je zašifrování komuniké pomocí kódu. Závisí na znalosti jazyka, slovní zásobě, znalosti signálů, schopnosti, přizpůsobit se komunikačnímu partnerovi. Dekódování je interpretace komuniké komunikantem. Základní podmínkou je adekvátní příjem.*

***Zpětná vazba (feedback)** je reakce na přijatou zprávu v podobě potvrzení a způsobu interpretace. Je důležitá, protože udržuje oba účastníky v komunikační situaci a informuje o tom, jak byla zpráva přijata a chápána. Funkce zpětné vazby je regulativní, sociální, poznávací, podpůrná a provokující.*

***Komunikační prostředí** je prostor, kde se komunikace odehrává, tedy osvětlení, uspořádání místnosti, přítomnost lidí apod. Může zde působit komunikační šum, tedy vmísení se něčeho do komuniké jako je např. hluk zvenčí, nesoustředěnost apod. Komunikační šum brání v komunikaci.*

***Komunikační kontext** je situace, ve které komunikace probíhá. Může být vnitřní, tedy to, co se odehrává v nás, jak na nás komuniké působí nebo vnější, tedy to, co na nás působí zvenčí. (Gabrielová, 2012)*

Ke komunikaci mezi strážníky patří v moderní době převážně vysílačky, mobilní telefony, stolní počítač a tablety. Tyto technické pomůcky se musí správně ovládat, aby naplnily účel jejich používání, kromě tedy mobilního telefonu, který se stal neodmyslitelnou součástí běžného života a jeho ovládání každý zná z osobního užívání, kam můžeme také zařadit základy užívání PC.

Školící střediska nejen vzdělávají nové strážníky, ale připravují je a seznamují s předměty, které jsou potřeba k výkonu služby.

Vysílačka usnadňuje a umožňuje komunikaci prostřednictvím obousměrného vysílání a přijímání. Je určena pro jednotlivce či skupiny pro dorozumění v určité vzdálenosti. Rozdíl od mobilního telefonu je, že se komunikuje přes radiostanici a tím pádem informace přijímá nebo vysílá zároveň. Takové spojení má velké využití u více složek integrovaného záchranného systému jako je například policie české republiky, hasičský záchranný sbor apod. Vysílačka těmto složkám a strážníkům umožňuje okamžité spojení a možnost informovat všechny kolegy s operačním střediskem.

4.2 Donucovací prostředky a zbraně

Další školení, které musí strážníci absolvovat je ukázka a vysvětlení používání donucovacích prostředků, které jsou potřebným nástrojem při zajištění a plnění některých úkolů. Tyto vědomosti se neobjedou bez optimální fyzické kondice. Strážníci musí pravidelně procvičovat zákrok a taktiku provedení. Střelecká příprava vyžaduje pravidelný výcvik, kde jsou na strážníky kladeny vysoké nároky za účelem bezpečného provedení technik. Bezpečnost je při manipulaci se zbraní na prvním místě to platí převážně na střelnici.

Při výcviku a zkouškách na zbrojní průkaz je na střelnici důležitá osoba řídicího střelby (zkoušejícího komisaře). Ten odpovídá za to, že střelící bude dodržovat stanovené předpisy a bezpečnostní opatření. Proto je tato osoba při porušení těchto povinností střelícím oprávněna jej k další činnosti (střelbě) nepřipustit nebo střelbu okamžitě přerušit (ukončit). Řídicím střelby při výcviku může být pouze osoba se zbrojním průkazem (zbrojní licenci). Výcvik i zkoušky jsou řízeny pomocí instrukcí (povelů) řídicího střelby. (Ládek, 2012)

4.3 Další pomůcky a dovednosti

Strážníci při své práci také často využívají profesionální alkohol testery. Řídicí školitel musí seznámit strážníky s jejich správnou manipulací při měření dechu alkoholu v krvi. Dechové zkoušky se provádí nejčastěji v nočních hodinách, ale také při státních svátcích a prázdninách. Městská policie při kontrolní činnosti často upozoruje na nerespektování dopravního značení doprovázené podezřelým chováním za volantem.

Ve většině případů takové chování končí dopravní nehodou. Strážníci se v rámci školení seznámí, jak s použitím alkohol testeru a také s postupem a řešením podobné situace situace.

Při objasňování silniční dopravní nehody se v souvislosti s výrazem alkohol nebo alkoholický nápoj řeší zejména tyto otázky, zda osoba požila alkoholický nápoj před anebo v průběhu jízdy, pokud ano kdy to bylo, jaký druh a v jakém množství, v jaké míře byla ovlivněna, a zda mezi požitím alkoholu a následkem silniční dopravní nehody je příčinná souvislost.

Na místě silniční dopravní nehody se tak jako prvotní úkon provádí orientační zjišťování etanolu pomocí nespecifické zkoušky na jeho přítomnost ve vydechovaném vzduchu prováděné zejména detekčními trubičkami, např. Atest, dříve Detakol. Možná přítomnost etanolu ve vydechovaném vzduchu je signalizována změnou barvy a délky detekční náplně obsahující krystalky dvojchromanu draselného. V současné době se rozšířilo orientační zjišťování etanolu pomocí elektronického dechového analyzátoru tříprvkové přístrojové sestavy zn. Dräger.

Princip přístroje spočívá v detekci především přítomného etanolu ve vydechovaném alveolárním vzduchu, tj. plicním sklípkovém dýchání a jeho přepočtu v poměru k množství etanolu v žilní krvi.

Přístroj zaznamenává plynulý objem vydechovaného vzduchu po výdechu jen z ústní dutiny a čas doby výdechu v intervalu obvykle 5 sec.

Tato zjištěná hodnota přítomného etanolu ve vydechovaném vzduchu se zobrazí na digitálním displeji přístroje.

Na tiskárně vyhotovený výtisk výsledků pak kontrolovaná osoba připojí svůj podpis jako garanci, že jde o výsledek jejího orientačního zjišťování etanolu ve vydechovaném vzduchu. (Rybář, 2008)

Městská policie Hlavního města Prahy a Městská policie Kladno využívají při své práci tablet, kde se strážníci přihlásí pomocí přihlašovacích údajů a hesla pod svým přiděleným služebním číslem do portálového informačního systému. Ten je určený pro městské a obecní policie. Informační systém se nazývá MP Manager a je zřízen pro vedení agendy podle zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii. Strážníci do systému

ukládají provedené úkony a úkoly ale také mohou vyhledávat v registru vozidel, nahlížet do databáze pohřešovaných osob a osob v pátrání. Vytvořené události se v systému ukládají a dle potřeby se do nich může zpětně nahlížet. Takto, například strážníci v operačním středisku, mají okamžité informace o průběhu událostí strážníků v terénu. Systém obsahuje zákony, databáze, registry a mapy lokalit pro dané město apod. Všechny tyto operace umožňují velitelům směn vyslat hlídku na dané místo a řešit konkrétní situaci a to také v součinnosti s policisty ČR. MP Manager pomáhá také v administrativních úkonech při plánování směn, evidenci docházky a převážně zpracovává statistické údaje pro ministerstvo vnitra. Školící pracovník seznamuje strážníky ze všech odvětví s daným systémem. Školení je obsaženo do několika hodin, ve kterém si mohou strážníci zkusit obsluhu systému i jeho využití v praxi.

Strážníci dále prochází školením obsluhy radaru na měření rychlosti vozidel. Ten bývá, převážně u městských policií, již nový model s laserovým měřičem.

Strážníci, kteří zajišťují administrativní činnosti, prochází vzdělávacím programem například v kybernetické bezpečnosti ve veřejné správě.

Obzvláště zajímavá je i část z vyhlášky č. 418/2008 Sb. o obecní policii, která přímo provádí zákonem a věnuje se rozsahu odborných předpokladů budoucích strážníků a jejich odborné způsobilosti. Mezi odborné předpoklady patří především znalost právní úpravy jak jsem již zmiňovala v kapitole 1.4.3. Dle přílohy č.2 k této vyhlášce se můžeme dozvědět i bližší obsah fyzických testů potřebných pro výkon povolání strážníka. Níže uvádím některé techniky:

- Technika hmatů, chvatů, úderů a kopů,
 - postoj, přemísťování a úhyby,
 - přímý úder otevřenou dlaní,
 - přímý úder pěstí,
- výcvik použití slzotvorných, elektrických nebo jiných obdobně dočasně zneschopňujících prostředků.
 - Obušku a jiného úderného prostředku:
- techniky poutání:
 - poutání vestoje s opřením nebo bez opory,
 - poutání v kleku nebo v lehu,

- snímání pout,
- zajištění pachatele pod hrozbou použití střelné zbraně s následným poutáním (s důrazem na povelovou techniku),
- použití služební zbraně jako donucovacího prostředku:
- taktiky zákroku při
 - vstupu do bytu nebo jiného uzavřeného prostoru,
 - zjištění totožnosti osoby,
 - zajištění místa trestného činu.
- oprávnění v provozu na pozemních komunikacích zahrnujících.

4.4 První pomoc

Neodmyslitelnou součástí práce strážníků je poskytnutí první pomoci. Školení a kurzy, které jsou pořádány ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou Středočeského kraje a Českého červeného kříže.

Školení není jenom o samotném poskytování první pomoci, ale také o využití a obsluze defibrilátorů zařazených přímo do výkonu služby. Městské a obecní policie ve Středočeském kraji využívají stále častěji nové technologie k záchraně a pomoci občanům. Vzhledem k tomu, že se strážníci setkávají s případy, kde je potřebná jejich pomoc, je takové vybavení kolikrát nutností. Strážníci se dostávají k případům, kdy je přímé ohrožení na životě, proto jejich včasné poskytnutí a správné provedení první pomoci, může mít rozhodující vliv na záchranu života.

Školení předává strážníkům městských a obecních policií zkušenosti a praktické rady při poskytování první pomoci správným a efektivním způsobem. Teoretické znalosti jsou zkoušeny při praktickém výcviku. Strážníci se ve výkonu služby setkávají s případy cizího tělesa v dýchacích cestách, například vdechnutím zvratek u osob v silně podnapilém stavu nebo mladistvých, kteří nemají zkušenosti s požíváním alkoholu. Osoby staršího věku nebo lidé postižení onemocněním srdce, epilepsií, diabetes, mohou upadnout do bezvědomí a strážníci musí neodkladně zahájit resuscitaci až do příjezdu záchranné služby. K takovým stavům dochází většinou ze dvou případů, jež mohou být zástava srdce nebo dechu.

Úrazy a rvačky s sebou často doprovází krvácivé stavy nebo tepenné krvácení a strážníci musí v některých případech okamžitě vyhodnotit situaci, protože zástava

rozsáhlého krvácení, může mít přednost před zahájením resuscitace. Při auto nehodách nebo u různých pádů dochází k poranění lebky a mozku nebo páteře a míchy. U těchto centrálních míst, pokud není správně provedená a okamžitě zahájená první pomoc, mohou nastat pro raněného fatální následky. Popáleniny, zlomeniny a další množství poranění, kterých může nastat je nespočet a další fází, kterou doprovází tato zranění a úrazy jsou šokové stavy.

Šok je život ohrožující stav, kdy organismus trpí nedostatkem kyslíku a živin, většinou v důsledku větší ztráty krve – nejčastěji příčinou vnitřního krvácení. Postižený šokem je malátný, může ztratit vědomí, je apatický. Má špatně hmatatelný puls na periferních tepnách – tzn. zejména na ruce. Puls přitom dosahuje frekvence vyšší než 90 tepů za minutu. Krevní tlak mnohdy nelze změřit vůbec. Kůže je bledá, objevuje se studený pot. Nemocný je dehydrovaný, ovšem při podání většího množství tekutin dochází ke zvracení.

Rozlišujeme čtyři základní formy šoku.

- *Hypovolemický šok, kdy dochází ke snížení průtoku krve v cévách – příčinou je vnější nebo vnitřní krvácení, nebo velký nedostatek tekutin – např. hydratace nebo popálení.*
- *Kardiogenní šok, nastává v případě, že srdce nepumpuje dostatek krve – a ta tak neokysličuje tělo.*
- *Septický šok, vzniká v případě, kdy se infekce dostane do krevního řečiště a tak se roznáší do těla a působí další zdravotní potíže.*
- *Anafylaktický šok, je nejsilnější formou alergické reakce a může mít různé příčiny.*

Nejčastější příčiny: nejčastěji snížení množství tekutin kolujících v krevním oběhu (krvácení, masivní průjmy, zvracení, popáleniny) nebo selhání srdce jako pumpy (infarkt myokardu). (Vitalia, 2021)

V situacích, kdy je možnost poskytnout první pomoc je vždy velká šance na úspěšný konec a záchranu života, ať už se jedná o dospělé osoby nebo děti či dokonce zvířata. Strážníků se ale naskytne i pohled na osoby umírající, kterým už přes veškerou pomoc ze strany integrovaného záchranného systému nelze život zachránit, neboť

zranění, které osoba utrpěla jsou neslučitelná se životem. Většinou se tak stává u těžkých dopravních nehod nebo sebevražd například při skoku z mostu. A v poslední řadě v případech, kdy úmrtí je zcela zjevné. I takové oznámení přijímají strážníci na lince 156, kdy je hlídka vyslána na místo s podezřením na úmrtí. Převážně se jedná o seniory v bytech, kteří nebyli nějakou dobu spatřeni sousedy nebo se jedná o nález bezdomovců bez známek života, kdy takových úmrtí přibývá v souvislosti s nízkými teplotami venku.

4.5 Odchyt zvířat

Náplní městské a obecní policie je také odchyt toulavých, zaběhlých nebo opuštěných zvířat. Nejedná se pouze o psi a kočky ale také ptactvo, divokou zvěř o exotická zvířata, plazy a hmyz. Ne vždy je takový odchyt jednoduchý, zvířata bývají často nedůvěřivá nebo agresivní v některých případech se jedná dokonce i o nebezpečná zvířata nebo druhy jako jsou hadi a pavouci. Městské a obecní policie jsou vybaveny potřebnými pomůcky jako jsou odchytové rukavice a přepravní boxy na drobná zvířata, odchytová tyč se stahovací okem, která je určena převážně pro odchyt psů dále se využívá odchytová síť, která je nápomocná při odchytu ve volném prostoru. Pokud nastane situace, kdy žádné odchytové pomůcky nesplní úspěšný odchyt zvířete nebo by se strážníci vystavili nebezpečí, použijí narkotizační zbraň. Další stránkou je také odstraňování uhynulých zvířat neboli kadáverů.

Městské a obecní policie spolupracují s organizacemi, které se této problematice věnují. Městská policie Kladno včetně jiných městských a obecních policií ve Středočeském kraji, umísťují prostřednictvím internetových stránek přehled o nalezených zvířatech, kde se jedná převážně o psi a kočky. Na internetových stránkách je seznam zvířat s jejich fotografiemi a stručným popisem a místem nalezení zvířete a jeho následné umístění, kterými bývají místní útulky. V některých případech strážníci naleznou i zvíře, které je zraněné, sražené vozidlem nebo týrané majitelem. Strážníci zvířeti zajistí veterinární péči, kde lékař určí celkový stav zvířete a jeho následné umístění nebo předání další organizaci. Ve Středočeském kraji v obci Brandýsek nedaleko Kladna se nachází záchranná stanice, která je k dispozici pro okresy Kladno, Rakovník, Mělník či Praha-západ. Záchranná stanice pomáhá zraněným opuštěným živočichům z volné přírody a vede programy na zachování ohrožených druhů. Městské

a obecní policie z těchto okresů mohou v případě takového nálezu či přijatého oznámení na linku 156, dovézt nebo požádat o převzetí do záchranné stanice.

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno pořádá jako jediná v České republice odborné kurzy pro odchyt zvířat bez pána, toulavých a opuštěných zvířat a zacházení s nimi, včetně péče o ně v útulcích pro zvířata, a pro sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu

Kurzy jsou určeny pracovníkům odchytové služby, městské policie, útulků, asanačních služeb a ostatních profesí, zabývajících se prací se zvířaty a regulací jejich počtu, ve smyslu § 39 a 42 zákona č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) v platném znění, § 27 a 28 vyhlášky č. 342/2012 Sb. a navazujících právních norem.

Sylabus studia je připraven ve spolupráci Státní veterinární správy ČR, Veterinární a farmaceutické univerzity Brno a oddělení ochrany zvířat odboru živočišných komodit MZe ČR a zahrnuje teoretickou a praktickou výuku. Program kurzů a studijní materiály obdrží účastníci při registraci. Účastník odborných kurzů získá po úspěšně vykonané zkoušce Osvědčení o odborné způsobilosti pro odchyt zvířat bez pána, toulavých a opuštěných zvířat a zacházení s nimi, včetně péče o ně v útulcích pro zvířata a Osvědčení pro sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu.

Kurz probíhá 4 dny a je rozvržen do 65 vyučujících hodin. Závěrečná zkouška se skládá ze zkušebního testu, ústního pohovoru a praktické části.

Po úspěšném splnění všech tří částí závěrečné zkoušky získávají strážníci osvědčení.

Probíraná témata jsou například:

- Základy první pomoci zvířeti a působení toxických látek a jedů na organismus.*
- Znalosti odchytové techniky, odchytové metody, narkotizační střely. Zásady bezpečnosti práce se zvířetem, první pomoc při poranění zvířetem.*

- *Praktická zkouška – použití odchytové techniky a praktické procvičení zacházení s odchytovou technikou (střelba do terče). Praktická zkouška - manipulace se psem při použití fixačních odchytových prostředků.*

- *Zoohygienické požadavky na chov psa a kočky – podmínky chovu a způsob přepravy; veterinární asanace ustájovacích prostor, terénu – zásady sběru, přepravy a neškodného odstraňování kadáverů zvířat, požadavky na dopravní prostředky, schválené dezinfekční prostředky a jejich použití ve veterinární asanaci, welfare.*

Proces synantropizace zvířat, otázky regulace populace zvířat. Eko-etologie některých zdravotnický významných obratlovců (kočky, holubi). Problematika zdivočelých holubů ve městech z hlediska regulace počtu. (dostupné online VFU Brno)

4.6 Psovodské zkoušky

Zkoušky neskládají jenom strážníci ale i jejich čtyřnohý kolegové ve výkonu služby

Pes je velkým pomocníkem ve službách městských a obecních policíí. Postupem let je ale dle mého názoru strážníků psovodů méně, využití služebních psů často zastávají nové technologie i když v některých případech je práce služebních psů nenahraditelná. Zachycení pachové stopy u hledaných a pohřešovaných osob nebo vyhledávání drog žádné technologie nenahradí. Být psovodem není jenom povolání ale i chovatelská záliba. Psovodi mají své psy převážně v zázemí svého domova a musí se jim naplno věnovat, a to bývá dost časově náročné. Než ale může pes doprovázet strážníka ve službě, musí splnit určitá kritéria pro ověření způsobilosti k výkonu služby. Úspěšné složení zkoušek před kvalifikovaným komisařem není jenom o samotném výcviku zvířete, ale také o přípravě strážníka. Strážník se zvířetem musí být sjednocen v tom spočívá celková ovladatelnost psa. Psovod ovládá psa hlasem nebo pouhým posunkem, poslušnost je na prvním místě, která se prověřuje také v první části zkoušky. Pes musí zvládnout provést všechny cviky jak na vodítku, tak bez něj. Mezi nejzákladnější cviky patří chůze u nohy psovoda, skok přes překážku, štěkání na povel, zachování klidu při výstřelu. V další části se prověřuje obrana, která je zaměřena na práci strážníka, povely se provádějí s náhubkem a v některých částech prověřovacích úkonů i bez něj. Pes musí umět prozkoumat objekt a terén, najít a označit skryté osoby.

Zvíře dále prokazuje okamžité zadržení pachatele, zajistit v průběhu akce bezpečnost psovoda. Zadržení je více variant například zadržení s protiútokem, zákrok v terénu nebo také v místnosti. Avizace je dalším úkolem pro řádně vycvičeného psa, to znamená bez hlasitého projevu projevit psovodovi, že se v blízkosti nachází cizí osoba. Všechny cviky, které jsou uvedené ve zkušební řadě pro služební psy musí zvíře dle určitého bodování provést a splnit. Úspěšnost zvířete musí být doplněna znalostmi psovoda, který je prokazuje ve znalostním testu. Test obsahuje otázky z oblasti terminologie kynologie, rozpoznání zdravotních problémů zvířete, anatomie psa, první pomoc psovi, popsaní metod výcviku. Test prověří nejen znalosti psovoda ale také týmovost strážníka se zvířetem. Ve výcvikovém středisku odboru služební kynologie a hipologie nebo v kynologickém zařízení je kurz zakončený zkouškou tedy z odborné způsobilosti psovoda a ověřování způsobilosti psa. Ověřování způsobilosti se provádí v souladu se Závazným pokynem policejního prezidenta, který stanoví postup Policie České republiky při zajišťování výcviku strážníků při používání donucovacích prostředků. Úspěšným zakončením kurzu získává psovod osvědčení s platností na dva roky. Zkoušky se po uplynutí dvou let stejným způsobem prolongují. Je zapotřebí i po úspěšném zakončení zkoušek pravidelně cvičit a naučené cviky si stále oživovat, a to i ve volném čase strážníka z tohoto důvodu je práce psovoda náročná. V souboru otázek ke zkoušce strážníka v ústní části, je mimo jiné také otázka týkající se použití psa podle zákon o obecní policii.

4.6.1 Ověřování způsobilosti služebního psa

(1) Ověřování způsobilosti služebního psa k výkonu služby se provádí v závěru všech druhů kursu v kynologickém školicím zařízení. Přezkoušení provádí zkušební komisař - kynolog z Policie České republiky, a to podle stanovených kritérií

(2) Pes předvedený ke zkoušce musí být starý minimálně 14 měsíců a musí být opatřen hladkým obojkem, krátkým vodítkem a drátěným náhubkem.

(3) K úspěšnému složení zkoušky musí získat v obou disciplínách nejméně 60% bodů, tzn. v poslušnosti 60 bodů a v obraně 180 bodů.

(4) O způsobilosti psa k výkonu služby vystaví zkušební komisař - kynolog z Policie České republiky osvědčení. Osvědčení o způsobilosti psa platí dva roky. Před

uplynutím této lhůty je třeba jeho způsobilost znovu ověřit. (dostupné online kynologický klub Č. Kamenice)

4.7 Probace

Probace (angl. probation – dohled) – organizování a výkon dohledu nad obviněným, obžalovaným i odsouzeným, kontrola výkonu trestů nespojených s odnětím svobody, včetně uložených povinností a omezení, sledování chování odsouzeného ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, individuální pomoc obviněnému a působení na něho, aby vedl řádný život a v budoucnosti nerecidivoval. V praxi jde o pravidelný osobní kontakt pachatele s pracovníkem Probační a mediační služby, spolupráci při vytváření a realizaci probačního plánu dohledu ve zkušební době a kontrole dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývající ze zákona.

Probační a mediační služba (angl. probation and mediation service) – státní či národní služba provádějící úkony probace a mediace. V zahraničí se častěji používá jen termín probační služba. Při koncepci českého zákona (č. 257/2000 Sb.) byli tvůrci zákona inspirováni myšlenkou restorativní spravedlnosti a rozhodli se pro netradiční konstrukci – zastřešit probaci i mediaci. Cílem služby je připravit a zajistit pro státní zástupce a soudce podmínky pro uložení některé z alternativních trestů či opatření nebo odklonů v trestním řízení. Odborné probační a mediační činnosti vykonávají probační úředníci a probační asistenti. Úkoly ve vztahu soudům, státním zastupitelstvím a orgánům Policie ČR zajišťují střediska, která působí v sídlech okresních (obvodních, městských) soudů. Jedná se o agendu mediačních činností, probačních činností, obecně prospěšných prací, podmíněného propuštění s dohledem včetně domácího vězení a o agendu mladistvých.

Mediace (angl. mediation – zprostředkování) – z kriminologického pohledu jde o dobrovolné, osobní a přímé setkání oběti a pachatele trestného činu za účasti mediátora. Mediátor je prostředník, který pomáhá, vede a organizuje smířčí proces a je nápomocen k dosažení vzájemně přijatelné dohody jeho postavení je vyvážené a nezávislé. Mediace mezi obětí a pachatelem je specifickou formou mediace která je využívána v oblasti trestních sporů. Mediační činnosti jsou odborné postupy pracovníků

Probační a mediační služby formou zprostředkovaného kontaktu mezi obětí a pachatelem, popřípadě zástupci postižené komunity.

Mentoring (lat. mentor – vychovatel, poradce) – služba založená na oboustranné dobrovolné spolupráci mezi pachatelem (klientem) a mentorem. Mentor je vyškolený laik, většinou dobrovolník, absolvent rekvalifikačního vzdělávacího kurzu. Mentor poskytuje pachatelům (klientům) individuální podporu a poradenství. Spojuje ho s nimi kulturní a jazyková blízkost. Působí jako prostředník mezi pachatelem a justicí. V českém prostředí spolupracuje přímo s Probační a mediační službou. (Zoubková, 2011)

Pracovníci Probační a mediační služby pořádají v rámci prohlubování znalostí a výcviku strážníků kurzy a školení. Strážníci přijdou do styku převážně s poškozenými a pachateli trestných činů a přestupkového řízení. Kurzy a školení jsou zaměřeny na prvotní komunikaci s osobou v těchto právních vztazích. Přijaté oznámení problému, jak v terénu, tak na linku 156 může být kolikrát složitější, než se jeví. Oznamovatelé bývají často pod velkým psychickým tlakem, který může být způsobený psychickým, fyzickým ohrožením nebo zraněním či pouhou nervozitou z dané situace. Potřebné informace, které strážníci potřebují vědět mohou být tak zmatené a neúplné. Pokud je taková situace řešena přes linku 156, proškolený strážník operačního střediska se pokouší osobu uklidnit a získat co nejvíce informací pro vyslanou hlídku. Na místo události mnohdy strážníci městské a obecní policie přijíždějí mezi prvními, a tak je důležité, jak k situaci přistoupí a jaký postup hlídka strážníků zvolí. Je zapotřebí najít individuální přístup ať se jedná o pachatele či oběť, proto je práce strážníků tak mnohotvárná. Právo a zákony jsou nástrojem k pomoci a trestu ale psychická stránka člověka je různorodá. Situace, které jsou pro strážníky psychicky náročné a v lidské společnosti poměrně obvyklé je domácí násilí a sebevražedné jednání. Kurzy a školení dané problematiky pomáhají poskytnout obětem násilného trestného činu prvotní psychosociální pomoc, co nejrychleji a nejefektivněji řešit krizové situace. Strážníci si procvičují svoje vědomosti na modelových situacích, pracují ve skupinách, naučí se v jakých případech je potřeba dále odkázat na sociální intervenční centra nebo pomoc Probační a mediační služby České republiky. Další odvětví školení je komunikace s dětmi jako specifickou skupinou, které jsou často svědky či obětí trestných činů. Všechny získané vědomosti a dovednosti slouží strážníkům k tomu, aby občasné ze strany městské nebo obecní policie dostali profesionální pomoc.

EMPIRICKÁ ČÁST

5 POROVNÁNÍ FOREM NÁBORU U JEDNOTLIVÝCH MP

Personalistika a řízení lidských zdrojů je dalším důležitým odvětvím pro získání nových zaměstnanců. Náborová kampaň má za cíl najít a získat co nejkvalitnějšího zaměstnance. Podle požadavků je zapotřebí vytvořit náborovou kampaň, tak aby oslovila cílovou skupinu a výběrová řízení dopomohou potencionálního pracovníka prověřit ze všech stránek, které jsou potřeba splnit k novému zaměstnání. V celku se jedná o komplexní proces získání vhodných kandidátů a převážně doplnit volné pozice. Městské a obecní policie jsou v zášti měst a obcí ve kterých se nachází a od toho se odvíjí financování náborů a nabídka benefitů. Městské a obecní policie disponují s prostředky získané z rozpočtů příslušných úřadů měst a obcí. Náborové procesy bývají spíše kontinuální to v podstatě znamená, že nemusí dojít přes veškeré vložené úsilí do náborové kampaně dojít k úplnému ukončení procesu. Obecní policie většinou nemohou vynaložit vysoké náklady na náborové kampaně, které se jim z dlouhodobého hlediska nevyplácejí. Do rozpočtových položek se zahrnují administrativní úkony od procházení životopisů po průběh přijímacího řízení k interní komunikaci a následné vybavení a zaškolení nového pracovníka. Městské policie jako rozpočtová organizace svého zřizovatele tedy města funguje i jako organizace příspěvková. Z rozpočtu města jsou vyčleněny finanční prostředky, které jsou přiděleny na zdravotní a sociální pojištění, vyplacení mzdy, projekty a v neposlední řadě provozní náklady. Velká prosperující města nabízí náborové příspěvky až do výše 150 000 Kč. Náborové příspěvky je poměrně novější strategie náborů pro obsazení volných pracovních míst. Náborové příspěvky jsou vázány smluvními povinnostmi pro ošetření obou pracovních smluv. Jsou případy, kdy tento příspěvek přiláká kandidáty pouze za účelem odnosu peněz i přesto, že o danou pracovní pozici do budoucna uchazeč nejeví zájem a snaží se obohatit výhody s vidinou brzké výpovědi. Finanční politika městských a obecních policií spočívá i v nákladech nejen za mzdy strážníků ale tento růst právě souvisí se zvýšením nově zaměstnaných strážníků. A to je druhá finanční stránka doplněný stav strážníků není jenom o přínosu ale také o výdaji za stanovené normy pohonných hmot,

spotřebě energie a materiálu, popřípadě dalších nákladových položek. Neobsazená místa u městských a obecních policií jsou hlavně práce v přímém výkonu služby a jak již bylo zmíněno je to zaměstnání fyzicky a psychicky náročné. Městské a obecní policie nesmí zapomínat i na stávající zaměstnance, proto zvolení benefitů by mělo být dlouhodobým krokem mezi které patří v některých městech získání služebního bytu nebo příspěvek na bydlení. Pro strážníky v přímém výkonu služby je ve velkých městech možnost zvýšení rizikového příspěvku a pro strážníky celého bezpečnostního sboru městská hromadná doprava zdarma. Města také nabízejí výhodné vstupy pro volnočasové aktivity jako jsou místní sportoviště nebo aquaparky. Ke klasickým benefitům patří i příspěvek na pojištění, stravenky, studijní volna, navíc dny dovolené a sick days. Dle zázemí a vybavení služeben pak také možnosti využití tělocvičny a služební posilovny ve volném čase. Městské a obecní policie, které nemají možnost poskytnout sportovní vyžití ve svém zamezí nabízí různé karty například v podobě flexi pass. Některé městské a obecní policie ve Středočeském kraji mají i různé příspěvkové benefity na lékařskou péči, nákup léků nebo masáže. Některé dotazované městské a obecní policie nepořádají náborové kampaně a nenabízejí širokou škálu benefitů, a přesto se nepotýkají s personálními problémy. Tyto dotazované organizace nemají k obsazení mnoho volných míst, a proto se jim to z dlouhodobého finančního hlediska nevyplatí. Náborové kampaně jsou kraj od kraje různorodá záležití převážně na mnoho faktorech, které jsou již zmíněny. Městské policie ve středočeském kraji náborovou kampaní zvyšují konkurenceschopnost na trhu práce a obecní policie spíše oslovují pomocí medií daný okres. Každá městská a obecní policie volí svojí personální politiku dle svých možností a zkušeností. S personálními problémy se potýkají velká města ve Středočeském kraji, kde je k obsazení více volných míst. Tisk, stránky měst a obcí, úřední desky a v neposední řadě facebook jsou komunikační prostředky, kde se uchazeči mohou dozvědět o volných místech strážníků v příslušném, popřípadě jiném okrese. Oproti roku 2018 se mohou o práci strážníka ucházet lidé s dovršením plnoletosti, dříve pouze od 21 let. Hlavním důvodem snížení věkové hranice je vyrovnání se náborových podmínek k Armádě a Policii České republiky. I tyto bezpečnostní sbory se potýkají s personálními problémy a Městská a obecní policie pro mladé uchazeče patří k těm méně z dlouhodobého hlediska výhodným z důvodu výsluhových příspěvků a možnosti profesního růstu. Tato změna by měla přilákat mladé lidi, kteří nemusí čekat na splnění

zákonných podmínek a mezi tím nastoupí k jinému bezpečnostnímu sboru. Z dotazovaných městských a obecních policií ve Středočeském kraji na tuto otázku bylo zodpovězeno spíše negativně. Většina dotazovaných strážníků ve vedoucí pozici odpovědělo, že v 18 letech nejsou uchazeči emočně zralí a vyrovnaní a chybí jim životní zkušenosti, které jsou důležité v praxi této profese.

Procesy naplňování pracovních míst

Procesy naplňování pracovních míst jsou podmíněny požadavky kladenými na pracovníky, kteří budou vykonávat pracovní činnosti na pracovních místech. Jsou zaměřené zejména na znalosti, schopnosti a dovednosti, ale také na požadované chování pracovníka a jeho osobnostní charakteristiky.

Tyto požadavky můžeme rozdělit do následujících skupin:

Fyzické zdravotní požadavky (zdravotní způsobilost vykonávat pracovní činnost, fyzická vyspělost, manuální způsobilost)

Intelektuální požadavky (implicitní znalosti, intelektuální kapitál, kreativita, seberealizace, inovativnost v reakci na změny)

Schopnosti (sociální komunikační schopnosti, schopnosti vedení lidí a týmů, předávání znalostí a zkušeností, přijímání odpovědnosti a samostatná práce, prosazování názorů, aplikace nových metod, nalézání příležitostí a inovací)

Dovednosti (manuální zručnost, rychlost, přesnost a kvalita vykonávané činnosti, řešení složitých problémů, nestandardní manuální řešení problémů)

Kompetence a vzdělání (kompetence k vykonávané práci, stupeň dosaženého vzdělání a odborné přípravy, snaha se průběžně vzdělávat, učení se v učící se organizaci)

Zkušenosti a odborná praxe (zkušenosti získané rotací na pracovních místech, stáže v jiných organizacích a státech, manažerské zkušenosti)

Osobnostní charakteristiky a vlastnosti (hodnotová orientace, postoje, vůdčí schopnosti, samostatnost rozhodování a jednání, názorová orientace) (Častorál, 2013).

5.1 Srovnání zastoupení mužů a žen u MP vybraných lokalit

Dle oslovených městských a obecních policíí vypověděly dvě tázané obecní policie, že nemají v pracovním poměru žádnou ženu. Některé obecní a městské policie stále zastávají názor, že práce strážníka vyžaduje mužské zastání převážně z důvodu náročnosti výkonu povolání. Historie ukazuje, že městské a obecní policie byli pouze v zastoupení mužů, jako převážně u jiných druhů bezpečnostních sborů. Dnešní doba přinesla ženám nové možnosti povolání v podstatě žena muže zastávat stejnou pracovní pozici jako muž. Rovnoprávnost žen a mužů tedy oproti minulosti není výjimkou. V rámci bezpečnostních sborů dle mého názoru má i žena svoje opodstatněné místo nejen v administrativní sféře. Jsou případy, kdy oběti trestných činů právě vyžadují v řešení jejich nelehké situace kontakt s osobou stejného pohlaví například oběti sexuálního napadení. Děti a mladiství jsou často citlivější a zranitelnější určitou pomoc spíše hledají u ženského pohlaví, která u nich v rámci kořenů mateřství vytváří větší pocit bezpečí. Dle srovnání nejen u dotazovaných městských a obecních policíí jsou počty mužů stále mnohonásobně vyšší. Na základě empirického výzkumu v posledních letech doplňují stavy strážníků převážně ženy, které jsou úspěšnější ve výběrovém řízení při fyzických testech. Ženy hledají nové možnosti a zaměstnání hlavně po studiu nebo mateřské dovolené, a právě možná nepřetržitá péče o děti pomáhá ženám být v neustálé fyzické aktivitě, která jim je nápomocná k úspěšnému složení fyzických zkoušek. Zaměstnavatelé si chválí většinou pečlivost při práci a dobré vystupovací schopnosti. Strážnice zastávají všechny pracovní pozice jako je například psovod, pěší hlídka a autohlídka od strážnic prevence kriminality a tiskových mluvčí až po vedoucí pozice. Strážnice jsou ale pořád ženami a často je zmíněna otázka, zda jsou jejich fyzické a psychické předpoklady schopné čelit nebezpečným a rizikovým situacím. Je možné, že právě popřít tyto domněnky udržuje ženy bezpečnostních sborů jít stejným krokem jako muži. Pohled na ženy u městských a obecních policíí může být rozdílný. Je prokazatelné, že ženy se lépe uplatňují ve funkcích jako je například tisková mluvčí nebo prevence kriminality či v administrativní činnosti přestupkových oddělení. V ulicích mají své uplatnění hlavně v dopravě, kde jsou plně schopny nahradit strážníka muže. V případě řešení problémů jako jsou rvačky nebo fyzické napadení se lépe uplatňují muži, a to z důvodu fyzické zdatnosti. Pokud se jedná o smíšenou hlídku, kdy může nastat řešení problémů s výtržníky, muži se obávají, že strážnice nejsou schopné

je dostatečně zajišťovat a být jim nápomocny při zákroku. V další řadě se u některých strážníků dostavuje pocit chránit při službě i svoji kolegyni, proto někteří strážníci preferují složit v mužském kolektivu, neboť je to pro ně přítěží než pomocí. Jsou ale případy, kdy se jedná o naprostý opak a strážnice zpacifikují útočníka i bez pomoci svého kolegy. Všechny tyto rozdíly jsou dané muskulaturou pohlaví a do určité míry naprogramováním muže a ženy. Strážnice ve Středočeském kraji nemají žádné výjimky ve službě kromě Městské policie Kladno, kde ženy nesloží noční směny, je to způsobeno tím, že kriminalita města je v nočních hodinách podstatně vyšší, proto jsou na noční směny posílány hlídky v mužském složení. Ve středočeském kraji větší městské policie nabízí dobré platové ohodnocení včetně náborových příspěvků a mnoho dalších benefitů pro ženy je tato profese stále více lukrativnější a je jednoznačné, že o takové zaměstnání budou stále ženy jevit zájem.

Ve většině dotazovaných MP se zastoupení žen pohybuje okolo 20% z celkového počtu strážníků, ale objevily se výjimky a to především v poddimenzovanosti zastoupení žen. Tyto hodnoty se nacházely pod 10% z celkového počtu strážníků. Celkový průměr u všech dotázaných MP je 17,4% zastoupení žen v počtu strážníků.

Vysoké zastoupení žen se projevuje především ve větších městech Středočeského kraje. Nicméně není pravidlem, že čím menší město, tím menší zastoupení žen.

5.1.1 Žena – strážnice na prevenci MP Kladno

Hlavní náplní strážnice na oddělení prevence je příprava přednášek a besed až po jejich samotný výklad a prezentaci. Témata preventivních programů jsou přizpůsobena pro první a druhý stupeň základních škol. Dále preventivní programy pro seniory, které jsou velmi důležitou součástí náplně pracovníků prevence kriminality všech městských policí. Starší osoby jsou zranitelnější jak fyzicky, tak psychicky. Nebezpečí v podstatě hrozí všude, proto je velmi důležité ze strany městské policie se o tuto skupinu lidí ve svém městě starat.

Úspěšným projektem jsou samolepky pro seniory. Dvě jednoduché nálepky na vstupní dveře, které upozorňují seniora, aby byl při otvírání dveří maximálně opatrný. V

dalších případech je zřízena Senior linka, která je k dispozici od pondělí do pátku. Pracovník Městské policie Kladno obsluhující tuto linku, má k dispozici vzory služebních průkazů, telefonní čísla na dispečerská pracoviště a kontakty na oprávněné pracovníky společností, které lze prostřednictvím Senior linky ověřit. A dalším úspěšným projektem je Linka okamžité pomoci „**LOP**.“ Městská policie Linku okamžité pomoci zajišťuje seniorům se zdravotními problémy přechodného nebo trvalého charakteru, kteří jsou odkázáni pouze sami na sebe. Strážníci mají k dispozici i službu pro hendikepované občany „**LPHO**“, určenou pro lidi s vadou řeči nebo sluchu, kteří pomocí mobilního telefonu kontaktují strážníky formou SMS zprávy.

Oddělení prevence kriminality je nenahraditelnou složkou Městské policie Kladno. Jedná se o konání různých besed pro občany, kde formou přizpůsobenou věku posluchače, jsou zprostředkovávány informace a rady, jak se zachovat v různých krizových situacích a jak těmto situacím předcházet. Dle aktuální potřeby následuje nastudování materiálů a prezentace na různá témata přednášek, které se pořádají v budově Městské policie Kladno v zasedací místnosti. Zde je k dispozici nové technické vybavení jako je například projekce a interaktivní tabule, která je velmi nápomocná při výuce a výkladu daného tématu. Dále je k dispozici kopírovací zařízení, které slouží ke kopírování materiálů pro seniory, aby potřebné informace z přednášky měli neustále u sebe nebo ve své blízkosti a mohli si tak získané vědomosti kdykoliv zopakovat či si upřesnit postup v krizové situaci. Městská policie Kladno má k dispozici prostory a vybavení, které jsou nezbytné pro přípravu akcí a soutěží pro seniory jako je například prostor tělocvičny. V tělocvičně se provádí kurz sebeobrany specializovaný pro potřeby seniorů a za přítomnosti lektora specialisty na taktiky zákroku. Jsou využity různé předměty k sebeobraně a názorné ukázky. Ukázka chodu kanceláře včetně technického a administrativního vybavení a dále složení disciplín až po samotné vyhodnocení a odměňování seniorů jako motivačního programu v boji s kriminalitou.

Téma besedy bývá zvolené samotnými posluchači hned na začátku laždé vyučovací hodiny. Na besedu dorazí nejčastěji okolo 20 seniorů a část z nich bývá ze Senior klubu Kladno. Účastníci besedy dostanou na úvod drobné propagační materiály a rozpis akcí na další měsíc, který připravují strážnice z oddělení prevence kriminality se specializací na problematiku seniorů ve městě. Zvolené téma je vybráno pro rizikové

situace v oblasti zdraví, dopravy, ochrany obydlí a bezpečnosti. Se seniory se hovoří formou modelových situací ze všedního života, rizikových situací a vyrovnání se s nimi.

Náplní práce je také příprava na hodinu sebeobrany, která je vedena v doprovodu strážnice jako hlavní referentky prevence seniorů a strážníka specialisty na taktiku boje a sebeobrany a výuku zacházení se střelnou zbraní. Kurz začíná v 8:00 hodin ráno a je rozdělený do dvou hodinových bloků v tělocvičně Městské policie Kladno. Kurzu se zúčastní vždy okolo 10 seniorů, kde větší počet posluchačů tvoří ženy. Náplní strážnice je sestava modelových situací až po jejich samotný výklad a dále sloužit lektorovi sebeobrany jako figurant názorných ukázek. Modelové situace jsou sestaveny na téma zabezpečení rekreačních objektů nebo domácí násilí na seniorech. Dále výklad rad, jak minimalizovat následky přepadení jako je například nosit u sebe malý obnos peněz, který senior využije pouze na drobný nákup, aby nepřišel o celou částku vyplaceného důchodu. Po krátké přestávce se většinou pokračuje spíše formou diskuze, kde je možno aplikovat andragogické dovednosti, které strážnice získala během studia. Jsou to především znalosti psychologických a sociálních aspektů edukace se zaměřením na vzdělávání a osobnostní rozvoj.

Strážnice také vyjíždí služebním vozidlem do centra klubu diabetiků, který se nachází v areálu Oblastní nemocnice Kladno. Probírá se, jak se vyhnout okradení, chránit se na ulici, kam zavolat v případě nebezpečí a co je Linka okamžité pomoci a také Linka pro handicapované občany – to jsou hlavní témata debaty v závodním klubu v areálu kladenské nemocnice, kterou pořádá Svaz diabetiků České republiky s pobočkou v Kladně. V průběhu hodiny se probírají i otázky o bezpečnosti ve městě, lince okamžité pomoci, která slouží jako pojítka mezi ohroženou osobou a městskou policií. Často také přibližujeme historii a současné cíle, které si městská policie klade a na závěr zodpovídáme dotazy posluchačů.

Nechybí ani ukázky bezpečnostních prostředků, jejichž použití názorně předvádím po důkladném zaškolení. Mezi tyto prostředky patří například elektrický paralyzér, který zneškodní případného útočníka elektrickým výbojem 200 000 voltů a tím ho ochromí a odradí od dalšího protiprávního jednání. Dále pepřové pero, které slouží jako obranný sprej nebo zabezpečovací zařízení proti krádeži, sprejová pepřová svítilna a další.

Zaměřují se na přípravu akcí a přednášek, kde strážníci společně s pracovníky Českého červeného kříže připravují besedu na téma první pomoci. Posluchači se dozví, jak se zachovat v různých situacích, vyzkouší si například masáž srdce a různé obvazové techniky. Proto je potřeba připravit potřebné materiály a domluvit organizační náležitosti, domluvit si schůzku s pracovníkem Českého červeného kříže a připravit se důkladně na spolupráci celé přednášky. Mezi hlavní úkoly patří vytvoření základních otázek na téma první pomoci a dále sestavení modelových situací k ověření získaných znalostí a vědomostí z probíraného bloku. Příprava bodového ohodnocení a následného vyhodnocení testu. Celý průběh ověřování znalostí probíhá zábavnou formou soutěže se tří stupňovým umístěním. První, druhé a třetí místo dostane výhru například v podobě užitečných křížovek pro procvičování paměti. Ostatní posluchači jsou automaticky umístěni na čtvrtém místě, kde je čeká malá odměna v podobě reflexních prvků.

Opětovaně vyrazí Městská policie Kladno do terénu navštěvovat Klub aktivních seniorů Kladno. Někdy je třeba využít teplých dnů a vyrazit za seniory na jejich oblíbené sportoviště v areálu Sletiště Kladno. Tady je k dispozici velká sportovní plocha pro uskutečnění různých sportovních disciplín. Plocha je uzpůsobená s ohledem na zdravotní stav strašících sportovců. Cílem sportovních aktivit pro seniory je zvýšení fyzické a psychické kondice a posílení ochabujících svalů. Úlohou městské policie v areálu Sletiště je odlehčit od fyzických aktivit a zábavnou formou ukázat vybavení strážníků, které je nedílnou součástí k výkonu povolání.

Dále strážnice Anna z MP Kladno v našem rozhovoru uvádí: *„Jelikož s tímto vybavením musí mít každý strážník zkušenost a já sama využívám své vybavení, které předvádím ve stánku, který vedu samostatně. Jsem vždy v očekávání, jaké otázky mi budou kladeny. V podstatě jsem zvyklá na ty stejné otázky od mladistvých, ale zajímá mě velký generační rozdíl v poznacích. Vybavení strážníků pro ukázky se skládá z kovových pout, tomfy, teleskopického obušku, megafonu, vysílačka, rukavice na odchyt domácích zvířat, dalekohled, svítilna s červeným kuželem na zastavování vozidel při snížené viditelnosti, reflexní vesta, zastavovací terč, taktické rukavice a zásahová vesta.“*

V budově Městské policie Kladno v zasedací místnosti, jsou dopředu naplánované besedy na téma obecně závazné vyhlášky města Kladna. Její naplní, je tyto

vyhlášky, i přestože je zná, řádné nastudovat a zopakovat na výklad pro seniory. Tyto vyhlášky se rozdělí podle jejich náplně. Jedná se o obecně závazné vyhlášky, které regulují místní záležitosti veřejného pořádku. Například, co se rozumí zelení, jaké činnosti jsou na veřejném prostranství zakázané, regulace pohybu psů. Další obecně závazná vyhláška pojednává o zákazu nabízení sexuální služeb, požívání alkoholických nápojů na veřejnosti a provozování žebroty. Dále je upraveno obecně závaznou vyhláškou ukládání komunálního odpadu, jeho třídění a svoz.

Senioři se nejčastěji dotazují na porušování nočního klidu, který je stanoven zákonem od 22 hodiny do 6 hodiny ranní. Téma, které je velmi probíráno ohledně vyhlášek, je třídění komunálního odpadu, který je rozdělený na papír, plasty, sklo a smíšený odpad. Velmi častá je otázka, jakým způsobem má být zajištěný pes, se kterým jde senior na nákup. Pak následují dotazy směřované na očipování mazlíčků, které se stalo povinným.

Besed má Městská policie Kladno celou škálu - pro děti mateřských škol, děti na 1. stupni základních škol, besedy se seniory, ale i program s hendikepovanými občany. Oddělení prevence kriminality také každoročně zavítá do středisek sociálních služeb, klubů sdružujících seniory, klubu diabetiků v Kladně, ale také informační skupina přednášela pro Český svaz žen a v Kostece svatého Václava na téma bezpečnost doma a na ulici. Občané a organizace pak mohou získané informace vyměnit za diplomy a medaile ze soutěží pořádanými Městskou policií Kladno ve spolupráci s Magistrátem města Kladna.

Začátek roku zahajuje soutěž „Ledový strážník.“ Školy na území Kladna se pak mohou zúčastnit „Desetiboje mladého strážníka,“ ale také „Okresního kola soutěže mladých cyklistů.“ Začátkem nového školního roku již tradiční soutěž „O putovní pohár ředitele Městské policie Kladno.“ Žáci kladenských škol se každoročně účastní také výtvarné soutěže „Malování s Empíkem.“ Nejen pro děti, ale také pro seniory je tu soutěž Seniorský desetiboj. Strážníci také preventivně doplňují řadu akcí pro veřejnost jako je například akce Miners Kladno, akce ve spolupráci s Oblastním spolkem ČČK Kladno, Střední zdravotnickou školou Kladno a zajištění střeleckého stanoviště z paintballové pistole ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem.

Městská policie Kladno se podílí i na charitativní činnosti Dárcovství krve a předání finančního daru Dětskému centru Kladno. Práce strážníků je plná rozmanitosti a každý strážník má svoje úkoly a náplň. Ať se jedná o služby okrskáře, operačního střediska, které řeší problémy a poznatky na služebně MP nebo v případě nouze na telefonní lince 156, výjezdové hlídce, která vyjíždí k občanům v krizových situacích, oddělení prevence kriminality, které pořádá akce a programy pro širokou veřejnost, ale také i přestupkové oddělení, strážníci v ulicích, kteří mimo jiné zajišťují bezpečné přecházení dětí do škol. Výčet činností je opravdu pestrý.

5.2 Procesy vzdělávání u MP

5.2.1 Rekvalifikační program

Je zcela pochopitelné, že práce strážníků obecní (městské) policie vyžaduje značnou odbornou přípravu na jejich budoucí povolání (rekvalifikace) i neustálé zdokonalování svých znalostí v průběhu praxe. Již samotný seznam okruhů a otázek na které se každý strážník musí připravit k vykonání odborných zkoušek před komisí Ministerstva vnitra České republiky. U odborné zkoušky se vyžaduje jeho vysoká právní znalost i teoretická připravenost pro samotný výkon strážníka. Takto vyžadovaná náročnost je zcela opodstatněná, protože strážník ze zákona disponuje celkem značnými oprávněními, kterými může a často i musí zasahovat do práva a svobod občanů. To je vnímáno občanskou veřejností velmi citlivě.

Rozsah rekvalifikačního školení je dán nejen okruhem otázek, jejichž znalost musí strážník doložit při zkouškách před odbornou komisí MV ČR, ale i s ohledem na jejich následné plnění pracovních úkolů a co nejvyšší odbornou připravenost. Je nutné vycházet z předpokladu, že naprostá většina nových strážníků nemá ani základní znalosti o právním řádu a teorii práva. Právě nedostatečná nebo chybná aplikace teoretických znalostí právních norem v praxi bývá velkým nedostatkem nezkušených strážníků. Přednášky k jednotlivým okruhům proto probíhají v interaktivním duchu a teoretické znalosti jsou vždy doprovázeny příklady z bezpečnostní praxe.

Obec je povinna před zkouškou zabezpečit školení čekatele ve vzdělávacím zařízení s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro přípravu k činnostem strážníka obecní policie. Obec je dále povinna před zkouškou zabezpečit u

čekatele výcvik k používání donucovacích prostředků a realizaci oprávnění podle tohoto nebo zvláštního zákona . Výcvik se provádí v zařízení podle věty první nebo jej provede policie na základě dohody mezi obcí a policií. Zařízení podle věty první nebo policie vydá čekateli potvrzení o vykonání výcviku, které je podmínkou, aby čekatel mohl složit zkoušku z odborné způsobilosti. Náklady školení a výcviku hradí obec.

Absolvent kurzu: Má dostatečnou znalost příslušných právních norem nezbytných pro výkon strážníka obecní a městské policie a tyto znalosti je schopen aplikovat do praxe. Jedná se o znalosti zahrnující právní úpravu: ústavního pořádku České republiky, obecní policie, obecní a krajské zřízení, shromažďování, Policie České republiky, trestního práva, živnostenského podnikání, střelných zbraní a střeliva, přestupků, správního řízení, bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, ochrana zdraví před škodlivými účinky návykových látek, krizového řízení a integrovaného záchranného systému. Dále je dostatečně vycvičen a vyškolen k používání služební zbraně a donucovacích prostředků. Zvládá zásady bezpečnosti práce při usměrňování provozu na pozemních komunikacích, bezpečné zastavování vozidel, zpracování oznámení podezření ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, používání technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla, používání certifikovaných zařízení k provedení orientačního vyšetření přítomnosti alkoholu v organismu povinné osoby a použití certifikovaných zařízení určených k měření rychlosti vozidel. Základy první pomoci. Vyhláška MV č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, ve své příloze č. 2 určuje přesný rozsah výcviku čekatele.

Vstupní předpoklady pro přijetí fyzické osoby ke vzdělávání podle rekvalifikačního programu. 1) Střední vzdělání s maturitní zkouškou. 2) Strážníkem může být občan České republiky, který je starší 18 let, je bezúhonný, je spolehlivý, je zdravotně způsobilý.

Rámcový časový rozvrh vzdělávání: Výuka nepřesáhne 8 hodin denně + přestávky. Vyučovací hodina teoretické výuky je v rozsahu 45 minut. Vyučovací hodina praktické výuky/praxe je v rozsahu 60 minut. Praxe je realizována v souladu se zákoníkem práce.

Písemnou část zkoušky tvoří test, který obsahuje 40 otázek s uvedením třech různých odpovědí, z nichž pouze jedna je správná. Správná odpověď je hodnocena jedním bodem. K úspěšnému vykonání písemné části zkoušky je nutné získat nejméně 36 bodů. Pro vyplnění testu je stanoven časový limit 60 minut. Ústní část zkoušky, čekatel nebo strážník odpovídá na jím vylosovanou zkušební otázku zahrnující 3 podotázky, a to v jím zvoleném pořadí. Čekatel nebo strážník se může před konáním ústní části zkoušky připravovat nejdéle 15 minut. Pro ústní část zkoušky je stanoven časový limit nevyšší 30 minut. K úspěšnému vykonání ústní části zkoušky musí čekatel nebo strážník zodpovědět všechny 3 podotázky zkušební otázky. Zkušební komise po ukončení ústní části zkoušky hlasuje o tom, zda čekatel nebo strážník úspěšně vykonal zkoušku.

Vzdělávací program by tedy tematicky mohl vypadat takto:

Tabulka 1: Syllabus vzdělávacího kurzu pro strážníky

Vzdělávací	Teorie/Praxe
Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci	1/0 hodin
Zákon o obecní polici hodin	54/0
Obecní a krajské zřízení hodin	2/0
Shromažďování hodin	2/0
Policie České Republiky hodin	2/0
Trestní právo hodin	25/0
Živnostenské podnikání hodin	2/0
Střelné zbraně a střelivo hodin	2/0

O odpovědnosti za přestupky a řízení o nich hodin	40/0
Správní řízení hodin	2/0
Bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích	30/0 hodin
Ochrana zdraví před škodlivými účinky návykových látek hodin	6/0
Krizové řízení a integrovaný záchranný systém hodin	1/0
Modelové situace hodin	32/0
Hmaty chvaty, údery a kopy hodin	0/5
Obušek a jiný úderný prostředek hodin	0/5
Slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek	0/5 hodin
Technika poutání hodin	0/5
Použití služební zbraně jako donucovacího prostředku hodin	0/8
Taktika 0/6 hodin	zákroku
Zásady bezpečnosti práce při usměrňování provozu na pozemních komunikacích bezpečné zastavování vozidel hodin	0/6

Do jednotlivých témat bychom potom stručně zařadili podrobněji:

- **Zákon o obecní policii:** Úvodní ustanovení, věcná působnost obecní policie, veřejnoprávní smlouvy, kdo se může stát strážníkem obecní policie, bezúhonnost, spolehlivost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost, osvědčení, odnětí a zánik platnosti osvědčení, povinnosti strážníka. Oprávnění strážníků, požadovat vysvětlení, vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů, požadovat prokázání totožnosti, předvést osobu, odebrat zbraň, zakázat vstup na určená místa, otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, odejmout věc, použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, zabezpečovat dopravu osob do zdravotnického zařízení nebo do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice, vstupovat do živnostenských provozoven, donucovací prostředky, použití pout, použití psa, použití služební zbraně, zpracování osobních údajů a ochrana osobních údajů. Povinnosti po použití donucovacích prostředků a služební zbraně, zvláštní omezení, náhrada škody. Společná a závěrečná ustanovení, povinnost zachovávat mlčenlivost, působnost ministerstva vnitra, přestupky obce, přestupky uchazeče a strážníka, přestupky fyzické osoby,
- **Zákon o obecní policii:** Úvodní ustanovení, věcná působnost obecní policie, veřejnoprávní smlouvy, kdo se může stát strážníkem obecní policie, bezúhonnost, spolehlivost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost, osvědčení, odnětí a zánik platnosti osvědčení, povinnosti strážníka. Oprávnění strážníků, požadovat vysvětlení, vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů, požadovat prokázání totožnosti, předvést osobu, odebrat zbraň, zakázat vstup na určená místa, otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, odejmout věc, použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, zabezpečovat dopravu osob do zdravotnického zařízení nebo do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice, vstupovat do živnostenských provozoven, donucovací prostředky, použití pout, použití psa, použití služební zbraně, zpracování osobních údajů a ochrana osobních údajů. Povinnosti po použití donucovacích prostředků a služební zbraně, zvláštní omezení, náhrada škody. Společná a závěrečná ustanovení, povinnost zachovávat

mlčenlivost, působnost ministerstva vnitra, přestupky obce, přestupky uchazeče a strážníka, přestupky fyzické osoby,

- **Shromáždování:** Oprávnění a povinnosti svolavatele shromáždění. Povinnosti účastníků shromáždění. Kdo je oprávněn rozpustit shromáždění a za jakých podmínek. Jaké úkoly plní v této souvislosti obecní policie. Přestupky a postup strážníka podle zákona o právu shromažďovacím,
- **Policie ČR:** Srovnání oprávnění „prokázání totožnosti“ s oprávněním strážníka obecní policie. Srovnání oprávnění „otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor“ s oprávněním strážníka obecní policie. Oprávnění policisty podle zákona o Policii České republiky, rozhodnout o vykázání ze společného obydlí a zákaz vstupu do něj. Oprávnění uzavřít koordinační dohodu podle § 16 zákona o Policii České republiky, a co je jejím obsahem,
- **Trestní právo:** Co se rozumí v kriminalistice „stopou“, druhy stop a jejich význam k činnosti strážníka na místě trestného činu. Místo trestného činu a základní úkoly, které strážník na místě trestného činu plní a čeho se musí vyvarovat. Pojem laický popis, jeho význam a způsob získávání. Co je trestný čin, co je příprava k trestnému činu a pokus trestného činu podle trestního zákoníku. Kdo je pachatel, spolupachatel a účastník trestného činu podle trestního zákoníku. Co se podle trestního zákoníku rozumí ublížením na zdraví, těžkou újmou na zdraví. Kdo je osobou blízkou a kdo úřední osobou podle trestního zákoníku. Co se rozumí návykovou látkou podle trestního zákoníku. Jaké kategorie škod zná trestní zákoník z čeho se vychází při určování výše způsobené škody. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „pytláctví“ podle trestního zákoníku. Srovnání s obdobným protiprávním jednáním podle zákona o myslivosti. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „nedovolené pěstování rostlin obsahující omamnou nebo psychotropní látku“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem podle § 39/odst. 2 z. č. 167/1998 Sb., o návykových látkách. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný

čin „přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem podle § 39/odst. 2 z. č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob“ a „podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem proti občanskému soužití podle zákona o některých přestupcích. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „výtržnictví“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem proti veřejnému pořádku podle zákona o některých přestupcích. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „ohrožování výchovy dítěte“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a přestupkem fyzické osoby nebo právnické osoby podle zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „podání alkoholu dítěti“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem podle z. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „krádeže“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem proti majetku podle zákona o některých přestupcích. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „neoprávněné užívání cizí věci“ podle trestního zákoníku. Srovnání s přestupkem proti majetku podle zákona o některých přestupcích. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „poškození cizí věci“ podle trestního zákoníku. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „porušení domovní svobody“ a „neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru.“ Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „týrání svěřené osoby“ a „týrání osoby žijící ve společném obydlí.“ Jakým protiprávním jednáním lze spáchat trestný čin „neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku.“ Oprávnění k

omezení osobní svobody podle § 76 odst. 2 trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů,

- **Živnostenské podnikání:** Co je to živnost, co se za živnost nepovažuje podle zákona o živnostenském podnikání. Druhy živností. Pojmy „provozovna“ a „tržní řád“ Oprávnění strážníka,
- **Střelné zbraně a střelivo:** Kategorie zbraní a střeliva podle zákona o střelných zbraních a střelivu. Povinnosti držitele zbrojního průkazu. Práva a povinnosti obce, co by držitele zbrojní licence skupiny J, na úseku zbraní a střeliva podle zákona o střelných zbraních a střelivu. Povinnosti zbrojře,
- **Odpovědnost za přestupky a řízení o nich:** Co se rozumí časovou a územní působností podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Definice přestupku a pokus přestupku. Postup v případech, kdy se jednání dopustí osoba požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva. Co se rozumí pokračováním v přestupku, trvajícím přestupkem a hromadným přestupkem. Fyzická osoba, právnická osoba a fyzická podnikající jako pachatel přestupku v souvislosti o zavinění a zproštění se odpovědnosti za přestupky podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Institut krajní nouze, nutné obrany a oprávněné použití zbraně. Promlčecí doba, běh promlčecí doby. Druhy správních trestů, a co je účelem jejich uložení. Jakými pravidly se podle § 36, 37, 38 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, řídí ukládání správních trestů. Pojmy „polehčující okolnost“ a „přitěžující okolnost“. Kdy lze upustit od uložení správního trestu a mimořádně snížit výměru pokuty. Druhy ochranných opatření, co je účelem jejich uložení. Projednávání přestupků mladistvých. Jaké správní tresty lze mladistvému uložit. Přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy. Přestupky podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě. Přestupky proti

veřejnému pořádku. Přestupky podle § 66d zákona o obcích. Přestupky proti občanskému soužití. Přestupky proti majetku. Věcná příslušnost k projednávání přestupků podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Oznamování přestupku orgánem policie ve zvláštních případech podle § 74 a o součinnosti podle § 75 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Řízení o přestupku z moci úřední a se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku a vymezení těchto přestupků. Účastníci řízení. Ukládání napomenutí a pokuty příkazem na místě. Přestupky, které lze projednat uložením správního trestu příkazem na místě podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Přestupky, které lze projednat uložením správního trestu příkazem na místě podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupky, které lze projednat uložením správního trestu příkazem na místě podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřební dani, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů. Přestupky, které lze projednat uložením správního trestu příkazem na místě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů. Přestupky na úseku občanských průkazů podle zákona o občanských průkazech. Přestupky na úseku cestovních dokladů podle zákona o cestovních dokladech,

- **Správní řízení:** Doručování písemností určené do vlastních rukou strážníkem podle správního řádu a postup při doručování takové písemnosti. Předvedení strážníkem podle § 60 správního řádu a postup strážníka při této realizaci. Institut správního řádu „vykázání z místa konání úkonu“ dle § 63 správního řádu a oprávnění strážníka v souvislosti s tímto institutem,
- **Bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích:** Co je pozemní komunikace a jaké kategorie pozemních komunikací podle zákona o pozemních komunikacích známe. Jak zákon o pozemních komunikacích definuje vrak vozidla. Jaké jsou povinnosti vlastníka vraku a jak se postupuje v případě, že tato osoba své povinnosti nesplní.

Za jakých podmínek lze zpoplatnit obecné užívání místních komunikací podle § 23 zákona o pozemních komunikacích. Kdo je podle zákona o silničním provozu účastníkem provozu na pozemních komunikacích, jaké jsou jeho povinnosti. Kdo je podle zákona o silničním provozu řidičem jaké jsou jeho povinnosti. Co se rozumí pod pojmy: zastavit, stát a zastavit vozidlo podle zákona o silničním provozu. Kde řidič nesmí zastavit a stát. Co je podle zákona o silničním provozu: obytná zóna, pěší zóna a cyklistická zóna a jaká pravidla pro účastníky provozu na pozemních komunikacích zde podle zákona o silničním provozu platí. Jaká pravidla podle zákona o silničním provozu platí pro vozidla s právem přednosti jízdy. Co je překážka provozu na pozemních komunikacích podle zákona o silničním provozu. Jakými oprávněními strážník disponuje v případě jejího zjištění. Co se rozumí pod pojmem: dopravní nehoda podle zákona o silničním provozu. Jaké oprávnění a povinnosti má strážník v souvislosti s dopravní nehodou. Jaké kategorie osob lze zařadit mezi chodce a jaké jsou povinnosti chodců podle zákona o silničním provozu. Jakými oprávněními ve vztahu k chodcům disponuje strážník. Vzájemné vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou v provozu na pozemních komunikacích podle zákona o silničním provozu. Jaké známe druhy dopravních značek podle způsobu jejich umístění ve smyslu zákona o silničním provozu. Co jsou světelné, doprovodné akustické signály a výstražná světla a dopravní zařízení. Komu a kým může být vydán parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením podle zákona o silničním provozu. Jaké výjimky má řidič vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením podle zákona o silničním provozu. Jaká pravidla platí na vyhrazeném parkovišti pro vozidla označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením podle zákona o silničním provozu. Jaká oprávnění má strážník v souvislosti s vozidlem označeným parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením. Pravidla pro jízdu na zvířeti na pozemních komunikacích podle zákona o silničním provozu a oprávnění strážníka v souvislosti s těmito pravidly.

Pravidla pro vedení a hnaní zvířat na pozemních komunikacích podle zákona o silničním provozu a oprávnění strážníka v souvislosti s těmito pravidly. Pravidla pro jízdu na jízdním kole na pozemních komunikacích, a co je při jízdě na jízdním kole zakázáno a oprávnění strážníka v souvislosti s těmito pravidly. Technické požadavky na jízdní kola, potahová vozidla a ruční vozíky v souvislosti s jejich provozem na pozemních komunikacích a oprávnění strážníka v souvislosti s těmito technickými požadavky. Oprávnění policisty k zabránění v jízdě motorovému vozidlu podle zákona o silničním provozu. Kdy je strážník oprávněn řidiči motorového vozidla uložit správní trest příkazem na místě za porušení předpisů v provozu na pozemních komunikacích. Povinnost strážníka po vyřešení přestupku zařazeného do bodového hodnocení. Které doklady je strážník podle zákona o silničním provozu oprávněn požadovat od řidiče motorového vozidla a ve kterých případech. Jaké doklady a od koho může strážník požadovat v případě, že vozidlo je při stání nebo jízdě označeno parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením. Kdy je strážník oprávněn zastavovat vozidla a usměrňovat provoz podle zákona o silničním provozu a jak bude při realizaci těchto oprávnění postupovat. Oprávnění obecní policie k měření rychlosti vozidel podle zákona o silničním provozu a postup strážníka při realizaci tohoto oprávnění. Odstranění vozidla podle zákona o silničním provozu, které na pozemních komunikacích tvoří překážku silničního provozu nebo stojí na vyhrazeném parkovišti. Postup strážníka při realizaci tohoto oprávnění. Oprávnění strážníka ve vztahu k řidiči taxislužby podle zákona o silniční dopravě,

- **Ochrana zdraví před škodlivými účinky návykových látek:** Na kterých místech je zakázáno kouřit a používat elektronické cigarety. Komu je zakázáno prodávat tabákové výrobky, kuřácké pomůcky, bylinné výrobky určené ke kouření a elektronické cigarety. Kde je zakázán nebo omezen prodej a podávání alkoholických nápojů. Kterým osobám, je zakázáno prodávat a podávat alkoholické nápoje. Kdo a za jakých podmínek může omezit nebo zakázat prodej, podávání a

konzumaci alkoholických nápojů. Které přestupky podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek je obecní policie oprávněna projednat uložením správního trestu na místě příkazem. Oprávnění vyzvat ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření. Příležitostný prodej alkoholických nápojů a jeho zákonné podmínky. Zákonné podmínky pro umístění osoby do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici podle zákona o specifických zdravotních službách,

- **Krizové řízení a integrovaný záchranný systém:** Základní a ostatní složky integrovaného záchranného systému. Vymezení krizových stavů a jejich stupeň nebezpečnosti. Co je úkolem velitele zásahu. Kdo poskytuje náhradu škody,
- **Modelové situace:** Rozbor modelové situace. Právní kvalifikace protiprávního jednání. Oprávnění a povinnosti strážníka. Zákonný postup při řešení konkrétní modelové situace,
- **Hmaty, chvaty, údery a kopy:** Postoj, přemísťování a úhyby. Přímý úder otevřenou dlaní, přímý úder pěstí, obloukový úder pěstí (hák, zvedák), úder loktem. Kyvadlový kop vpřed (do výše rozkroku), kop kolenem. Kryty na horní, spodní a střední pásmo. Páky a odváděcí techniky (zvratka, průlom lokte dlaní, odváděcí klíč). Poskytnutí první pomoci osobě zraněné při použití donucovacího prostředku,
- **Obušek a jiný úderný prostředek:** Nošení, postoj, úchop a vytažení. Úderové techniky, kryty, odváděcí klíč. Využití obušku nebo jiného úderného prostředku proti napadení úderem, kopem, tyčí nebo nožem. Poskytnutí první pomoci osobě zraněné při použití donucovacího prostředku,
- **Slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek:** Nošení, postoj, úchop a vytažení. Zásady před použitím, při použití, po použití slzotvorného, elektrického nebo jiného obdobně dočasně zneschopňujícího prostředku. Poskytnutí první pomoci osobě

zraněné při použití slzotvorného, elektrického nebo jiného obdobně dočasně zneschopňujícího prostředku,

- **Technika poutání:** Zásady manipulace s pouty. Poutání vestoje s opřením nebo bez opory, poutání v kleku nebo v lehu. Snímání pout. Zajištění pachatele pod hrozbou použití střelné zbraně s následným poutáním (s důrazem na povelovou techniku). Připoutání osoby ke vhodnému předmětu. Poskytnutí první pomoci osobě zraněné při použití donucovacího prostředku,
- **Použití služební zbraně jako donucovacího prostředku:** Úder služební zbraní (držení zbraně a vedení úderu). Hrozba služební zbraní (postavení strážníka a slovní příkazy). Varovný výstřel a rizika spojená s varovným výstřelem. Poskytnutí první pomoci osobě zraněné při použití donucovacího prostředku,
- **Taktika zákroku:** Předvádění osoby. Postup při zjištění, zda osoba u sebe nemá zbraň, co se rozumí zbraní. Zákaz vstupu na určená místa. Vstup do bytu nebo jiného uzavřeného prostoru. Zjištění totožnosti osoby. Zajištění místa trestného činu,
- **Zásady bezpečnosti práce při usměrňování provozu na pozemních komunikacích bezpečné zastavování vozidel:** Zastavování vozidel, a to i z jedoucího vozidla obecní policie za použití světelného nápisu „STOP“, následnou kontrolu řidiče vozidla a jeho osádky. Usměrňování provozu na pozemních komunikacích za využití pokynů stanovených pro řízení provozu policisty. Praktické zpracování oznámení podezření ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Rozhodování o odstranění (odtahu) vozidla. Použití technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla. Použití certifikovaných zařízení k provedení orientačního vyšetření přítomnosti alkoholu v organismu povinné osoby. Použití certifikovaných zařízení určených k měření rychlosti vozidel.

Podle získaných dat z odpovědí zástupců jednotlivých MP je zřejmé, že všechny MP mají téměř identický postup ve vzdělávání strážníků. Tento výsledek byl očekávaný

a to hlavně z důvodů jasné právní úpravy, která stanovuje podmínky pro přijetí uchazečů, ale také podmínky prodloužených zkoušek.

Z odpovědí tedy vyplývá, že jednotlivé MP postupují v přesně v souladu se zákonem a procesy vzdělávání strážníků se u nich neliší. Obecně vzato strážníci mají napříč Středočeským krajem obdobné procesy vzdělávání.

5.3 Počet výpovědí a nově přijatých uchazečů u MP

Dle dotazovaných se průměrně MP rozloučila za posledních 5 let s přibližně 6 strážníky. Důvody ukončení pracovního poměru bohužel nejsou známy do detailu, ale často uchazeči uvádí zdravotní stav. To může být způsobeno náročností práce v terénu, která nemusí být vhodná pro strážníky ve vyšším věku. Tedy pokud nemohou být přeřazeni na jinou pracovní pozici, většinou hledají uplatnění u jiné MP či v podobné oboru s nižšími požadavky na fyzickou či psychickou zdatnost.

Zvláštním jevem byla MP Kladno, která dle slov strážníka specialisty pana Kurpky, jenž odpovídal na mé dotazy, uvedl, že MP Kladno slouží jako odrazový můstek mladších uchazečů. Ti se dále přesouvají do MP Praha či PČR.

MP Rakovník byla jednoznačně MP s nejnižším počtem výpovědí za 5 let a to s pouhou jedinou.

U všech zodpovězených převládá trend snižování počtu strážníků, tedy vyšší počet ukončených pracovních poměrů než nově přijatých uchazečů. Tento problém potom může být zaviněn nízkým počtem nových uchazečů.

5.3.1 Ovlivnění pandemií

Proces výpovědí a nových uchazečů je nekonečný proces u kterého nezáleží na velikosti firmy nebo působnosti. Každé zaměstnání má své klady a zápory. Uvádí se, že ve větších organizacích je větší možnost kariérního růstu ale nemusí tomu tak vždy být. Dalšími faktory, který se dle dotazovaných městských a obecních policií prokázaly je čerpání více benefitů a vyšší mzdy za vykonanou práci, jak již bylo zmíněno to se vše se odvíjí od rozpočtu příslušných úřadů. Dotazované městské a obecní policie Středočeského kraje nevyověděli, že by se potýkali s velkými personálními problémy právě naopak ve srovnání s minulými léty je pro zaměstnavatele situace na trhu práce

lepší. Nyní je ale vše jinak, od jara minulého roku vypukla pandemie virové choroby covid-19 a světová zdravotnická organizace vyhlásila propuknutí v šířce globálního stavu zdravotní nouze. V podstatě ze dne na den se musel svět začít chránit před smrtící chorobou, která sebou přinesla po celé světě preventivní opatření jako je například nošení roušek na veřejnosti, společenský odstup, mytí rukou ale hlavně sledování a izolace nakažených osob nebo těch, kteří s někým takovým přišli do styku. Městské a obecní policie musí neprodleně reagovat na tyto skutečnosti spojené s pandemií. Strážníci v denních a nočních směnách kontrolují dodržování nařízených opatření a přijímají veškerá oznámení o jejich porušení. Vládní nařízení se vztahuje i na strážníky samotné, kteří se střídají ve směnných režimech a dodržují hygienická opatření na pracovišti.

Koronavirová pandemie přinesla strážníkům mnoho změn. Nyní musí vycházet z vládních nařízeních, která se velmi často mění dle vyvíjející se situace. Strážníci musí okamžitě reagovat a být neustále v aktuálním dění této nelehké situace. Největší zaměření je na nošení roušek a respirátorů, kontroly zavřených provozoven a nočního vycházení.

V některých městech strážníci roušky rozdávali se zaměřením na rizikové skupiny, jako jsou například lidé bez domova. Během nouzového stavu přibylo více přijatých stížností na tísňové lince 156 od občanů, kteří si všimli porušování vládních nařízeních. Městské a obecní policie dále slouží občanům pro poskytnutí informací aktuálního stavu dodržování pravidel. Vládní nařízení platí i pro strážníky, kteří jsou nositeli jejího vymáhání a kontroly. Například provoz městské policie Kladno je výrazně omezen, a to i vzhledem k tomu, že provoz je zajištěn nepřetržitě. Jednotlivé směny se střídají pouze ve dvou cyklech za přísných hygienických opatřeních. Po každé směně probíhá dezinfikování celé budovy Městské policie Kladno a strážníci z jiných směn se nesmějí potkávat.

Z velkého nedostatku strážníků z důvodů karantén, se velitelé směn snaží nedoplňovat hlídky z jiné směny. Kromě hlídkové činnosti se strážníci podílí na zajištění pořádku, zejména v objektech správních agent a magistrátu města Kladna. Dvojčlenné hlídky také dohlíží u očkovacích center covid-19. Ve stejném bezpečnostním opatření probíhá i řešení přestupků. Na přestupkové oddělení se občané

objednávají telefonicky a v určenou dobu se musí dostavit a zapsat se do knihy návštěv s odchodem a příchodem. Do budovy jsou občané vpouštěni jednotlivě a opět za přísných hygienických podmínek.

Přijímání nových uchazečů o zaměstnání musí také splňovat určitá kritéria, nejenom zákonné podmínky pro přijetí, ale také negativní test na covid-19. Strážníci čekatelé se nesmí potkávat s jinými zaměstnanci a jejich výuka probíhá v uzavřené vydezinfikované místnosti. Dle vládního nařízení je v budově Městské policie Kladno uzavřená tělocvična pro osobní rozvoj fyzické kondice. Výuka sebeobrany probíhá pouze pro účely výkonu povolání. Oddělení prevence kriminality pomáhá s výkonem služby, protože náplní tohoto oddělení je práce s veřejností a pořádání besed pro základní školy a seniory, což nyní není dost dobře možné a pravděpodobně ani bezpečné.

6 ANALÝZA DAT

Kompletní odpovědi zástupců jednotlivých MP naleznete v tabulce níže. Dotazy byly zodpovídaný především písemně, některé však telefonicky. Obecně jsem se setkala s ochotou zástupců odpovídat na mé položené dotazy a také pochopení a vstřícnost s pomocí získání dat do mé diplomové práce. I toto může svědčit o jistých charakterových vlastnostech našich policistů.

Tabulka 2 : Otázky a odpovědi rozhovorů se zástupci jednotlivých MP

	Celkový počet strážníků / v zastoupení kolik mužů, kolik žen?	Počet výpovědí v poměru nově přijatých uchazečů v období 5let (orientačně)?
Kladno	Celkem 89 strážníků a zaměstnanců, 71 mužů a 18 žen.	cca 8 výpovědí
Jesenice	16 strážníků/4ženy	9 výpovědí
Příbram	Celkový počet strážníku je 42, z toho 9 žen. 21% žen	10 příchozích vs. 9 odchozích
Benešov	1) Celkový počet strážníků: 23 2) Počet žen: 4 ; 17% žen 3) Počet mužů: 19	7x
Rakovník	MP RA má 16 strážníků, z toho je 1 žena.	Rozvázání pracovního poměru bylo 1 a to ze zdravotních důvodů.
Mladá Boleslav	53 / 13 tedy 24% žen	Výpověď 7: nábor 5

Beroun	21 strážníků celkem z toho 2 ženy a tedy 9% žen	4 výpovědi 2 přijatí
---------------	---	----------------------

	Forma náboru - například: náborová kampaň, služební byt, náborový příspěvek a v jaké výši a jiné benefity?	
Kladno	<p>Nabízíme:</p> <ul style="list-style-type: none"> § Městská policie Kladno, potažmo poskytovatel náborového příspěvku se zavazuje vyplatit zaměstnanci náborový příspěvek ve výši 50.000 Kč. Ten bude vyplacen s platem v nejbližším výplatním termínu po úspěšném absolvování zkoušek odborné způsobilosti strážníka. Zaměstnanec se zavazuje setrvat v pracovním poměru u poskytovatele náborového příspěvku minimálně po dobu tří let (tj. 36 měsíců) od vzniku pracovního poměru. § možnost přidělení služebního bytu po 3 měsíční zkušební době § sociální jistoty § příplatky za práci přesčas § osobní ohodnocení § příspěvek na stravné § nadstandardní pojištění § příspěvek k důchodovému pojištění § očkování proti rizikovým chorobám zdarma § vlastní, dobře vybavenou tělocvičnu a posilovnu § možnost studia při zaměstnání § platové podmínky dle mzdových předpisů v 6 - 9 plat. třídě § moderní technické vybavení a zázemí § zdokonalení fyzické kondice § různorodou pracovní náplň 	
Jesenice	Náborový příspěvek 30 tis.	
Příbram	<p>Benefity jsou u MP Příbram v podobě příspěvku na dovolenou jednou ročně pomocí benefit karty (lze uplatnit i v lékárnách atd.), dále posilovna zdarma a jiné vnitřní aktivity se slevou v Oxygen Příbram, plavecký bazén za symbolickou cenu 20 Kč. Výběrové řízení je zveřejněno v příbramském tisku a na webových stránkách města</p>	
Benešov	<p>Informace o práci na webových stránkách Města Benešova, výběrové řízení zveřejněno na vývěsce Města, Informace na ÚP, osobní doporučení uchazeče pověřeným strážníkem (což je typické pro všechny menší MěP).</p> <p>Benefit, 5 dnů volna, běžný počet dnů dovolené (jako pro všechny v pracovním poměru), příspěvek na lékařskou péči (oční, zubař), nákup doplňků stravy - vitamínů, fitcentra, masáže, příspěvek na dovolenou - v rámci sociálního fondu (tak jako to mají úředníci).</p>	
Rakovník	<p>Benefity jsou stejné, jako mají všichni zaměstnanci MÚ.</p> <p>Stravenky, 5dni indispozičního volna a Flexi passy v hodnotě 4000,-Kč.</p>	

Mladá Boleslav	náborová kampaň, 150.000Kč, služební byt, stravenky Sick Day
Beroun	pouze vyhláší výběrové řízení, žádná kampaň, žádný příspěvek, jediné benefity jsou vstupy na bazén místní, stravenky a říkal zdravotní volna..což jsou ty sick day ale kolik nevím

	Procesy vzdělávání strážníků například: kurzy, školení?
Kladno	Základní a prolongační kurzy, 1. pomoc, odchyt zvířat
Jesenice	Základní a prolongační kurzy, 1. pomoc, odchyt zvířat
Příbram	Každý nový strážník prochází pěti denním kurzem odchyt zvěře na VFU Brno. Sebeobrana a střelecká příprava. Kurz Archivnictví a spisová služba, zjišťování přestupků v dopravě automatizovanými mařičkami přístroji. Školení na manipulaci s měřicími zařízeními. (radar) atd.
Benešov	Vzdělávání strážníků: Vzdělávání lektorů dopravní výchovy - BESIP, krizová intervence, domácí násilí - ProFem. o.p.s, školení na odchyt psů, školení na obsluhu PCO, pravidelné prolongační zkoušky.
Rakovník	Vzdělávání se provádí průběžně, dle dané změny zákona, popřípadě dle aktuálního problému.
Mladá Boleslav	Školení, kurzy – první pomoc, sebeobrana
Beroun	v rámci školení mají sebeobranu, zdravotně, první pomoc a kondiční cvičení na fyziku

	Potýká se Vaše MP s personálními problémy? Například málo nových uchazečů, nízká úspěšnost v přijímacím řízení?
Kladno	Samozřejmě, že se hlásí málo nových uchazečů, kdy máme podstav 10 strážníků.
Jesenice	Již ne, ale v minulých letech ano
Příbram	V poslední době bohužel klesl zájem o práci u MP Příbram. Na výběrová řízení se hlásí čím dál méně lidí.
Benešov	Celkově se zmenšil zájem o práci u MěP, mladší uchazeči častěji musí opakovat zkoušky z důvodu nízké úspěšnosti. Mladí uchazeči do 30ti let počítají s tím, že budou přecházet k MěP Praha - kde mají lepší platy a benefity nebo k PČR, takže MěP Benešov slouží spíš jako odrazový můstek. Starší uchazeči jsou většinou z řad bývalých zaměstnanců PČR, kteří pobírají výsluhu a je pro ně důležitá jistota zaměstnání před důchodem. Bohužel personální politika na menších městech je založená na známostech uchazečů a vedení města či obce - proto jsou výsledky výběrových řízení neadekvátní vzhledem k dosaženému vzdělání či dovednostem uchazeče. Dopředu je již známo, kdo bude přijat.
Rakovník	Nové uchazeče na pozici strážník zatím nehledáme, jsme limitováni rozpočtem města.
Mladá Boleslav	Ano málo uchazečů – nízká úspěšnost u psychotestů (odpadovost až 90% uchazečů)

Beroun	mají plný stav a s personálními problémy se momentálně nepotýkají, v minulosti se hlásilo málo uchazečů
---------------	---

6.1 Ukázky nášivek vybraných MP

Níže uvádím pro představu i nášivky jednotlivých MP, tzv. domovenky.

6.1.1 Benešov

6.1.2 Beroun

6.1.3 Jesenice

Bohužel nášivka není k dispozici.

6.1.4 Kladno

6.1.5 Mladá Boleslav

6.1.6 Příbram

6.1.7 Rakovník

ZÁVĚR

Strážníci jsou součástí našich měst a obcí, ve kterých jsou zřízeny jednotlivé městské nebo obecní policie. Tvoří nedílnou část systému zařazenou mezi ostatní složky IZS a podílí se na dodržování právních předpisů a ochraně veřejného pořádku. Činnost městských a obecních policií se řídí zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii a tento zákon vymezuje základní povinnosti a pravomoci strážníků. Roku 1992 získávají městské a obecní policie status samostatného subjektu se strážníky s příslušnými pravomocemi, kteří splnili všechny předpoklady udělené zákonem. V jejich vcelku krátké působnosti, byli nespočetněkrát v situacích, která právě vyžadovala pomoc strážníků.

Cílem diplomové práce bylo porovnat odlišnosti městských a obecních policií ve vybraných lokalitách Středočeského kraje. Ukázkovou odlišností, jsou už markanty městských a obecních policií, respektive rukávových nášivek. Takzvané domovenky určují znak a název města, příslušné městské a obecní policie. Stejnokroj strážníka musí splňovat zákonem stanovenou jednotně definovanou podobu. Šachovnicová páska umístěna na stejnokroji a jasně viditelné označení v barvě černé, žluté, modré nebo bílé městská nebo obecní policie v podkladu výrazně odlišné barvy. Odlišností je mnohem více.

Předmětem zkoumaných odlišností jsou formy náborů, vzdělávání, příprava uchazečů o práci strážníka, srovnat zastoupení mužů a žen a porovnat počet podaných vypovědí z pracovního poměru a následně přijatých nových uchazečů. Tím, že pracuji u Městské policie Kladno, která se také nachází ve Středočeském kraji, jsem si vybrala právě tento kraj pro zkoumání daného problému. Zvolila jsem si hlavní okresy a u Prahy-východ a Prahy-západ oslovila příslušné obecní policie, proto jsem je do práce zahrнула, i když samotný název diplomové práce disponuje pouze se slovem „městské“.

Pro tabulkové porovnání jsem vytvořila otázky zkoumaného předmětu a oslovila písemnou formou městské obecní policie dle seznamu. Jsem překvapena různorodostí zpětné vazby. Kontakty jsem získávala z internetových stránek, kde už z prvního pohledu byly značné rozdíly. Velká města kladou důraz na představení své práce a aktualit z dění činností, získání informací je v plném rozsahu a kontakty jsou k dispozici dle oddělení. Naopak tomu jsou u měst nebo obcí, kde mají uvedený pouze stručný

popis činností s kontakty, které nenesou zastoupení vedoucích pozic. Z vybraných okresů byla pouze jedna městská policie, která neměla uvedený v žádné podobě ani jeden kontakt. V této oblasti byli zjištěny značné nedostatky. Dobře zřízené internetové stránky mi umožnily získat příslušný kontakt a tím i zpětnou vazbu mnou stanoveného termínu. V jiných případech jsem se musela telefonicky připomenout s žádostí o poskytnutí daných informací pro studentské účely. Setkala jsem se převážně s ochotou a vstřícností, kdy v jednom případě jsem odpovědi na otázky získávala telefonickým rozhovorem. Požadované informace byli zodpovězeny strážníky z vedoucích pozic příslušných městských a obecních policií.

V teoretické části jsou vybrané kapitoly na základě návaznosti na praktickou část, se stručnou historií města a Městské policie Kladno jako profesním zázemím, které je pro mne výchozím bodem. V kapitolách jsou dále osvětleny základní pojmy a souvislosti celé práce.

Stanoveným cílem bylo dále popsání vzdělávání strážníků a následné uplatnění v praxi a také zjistit rozdíly a důvody vzdělávacího procesu jednotlivých městských a obecních policií.

Závěrem lze prohlásit, že všechny stanovené cíle byly analyzovány. Provedeným šetřením a následným tabulkovým vyhodnocením jsou zjištěné následující skutečnosti.

Ženy mají stále větší zájem o tuto profesi a jejich zastoupení se postupně zvyšuje. Převážně větší zastoupení je u větších městských policií, které disponují více pozicemi se zařazením strážnic jako je například tiskové oddělení, přestupkové oddělení nebo prevence kriminality. Velký zájem ženy jeví o pozici obsluhy kamerového dohlížecího systému. V personální problematice se neprokázaly závažné problémy a v celku se jedná o koloběh nových uchazečů a podaných výpovědí, kdy se tato rovnice neustále doplňuje. O něco větší problémy mají opět větší města, kde je zapotřebí obsadit větší počet volných míst. Náborové příspěvky a benefity jsou z hlediska měst a obcí odlišné z důvodu financování z rozpočtu příslušného městského nebo obecního úřadu.

Hlavním cílem bylo také posoudit a zjistit do jaké míry jsou rozdíly v procesu vzdělávání strážníků vybraných lokalit a jaká je odborná úroveň se získaných znalostí. Odborná i laická společnost je málo obeznámena s náplní práce strážníků, a proto vznikají rozporuplné názory široké veřejnosti v tomto ohledu. Opět se prokázalo, že

rozdíly jsou spojené s vyšší koncentrací obyvatel, kde převládá jejich relativní anonymita. Ve městech se koncentruje větší podíl kriminality, než třeba v obcích s nízkým počtem obyvatel. Tyto obce se spíše potýkají s nárůstem majetkové kriminality z důvodu vysokého zastoupení rekreačních zařízení. Podle intenzity daných problémů se soustřeďuje vzdělávání strážníků v daných lokalitách. Ve městech, které se potýkají s nedostatkem parkovacích míst a provozování taxislužeb, je větší soustředění na tuto problematiku. Města, která mají vysokou kumulaci ubytoven a nočních podniků, se častěji potýkají s agresivitou. Lidé žijící bez domova, domácí násilí, drogy a prostituce, jsou dalším stinným sociálním patologickým jevem velkých měst. Na strážníky jsou kladeny vyšší nároky, zaměstnavatelé požadují znalosti této problematiky, která je nezbytně důležitá pro řešení těchto situací na okraji společnosti. Odborný výcvik a používání taktických postupů v praxi jde ruku v ruce se zlepšováním dovedností strážníků v boji s nežádoucími živly velkých měst.

Strážníci obecních policií, kde se tyto problémy společnosti takřka neobjevují, řeší spíše kontrolní dohled nad obcí, kdy v rámci vzdělávání a znalostí postačí odborný výcvik a zákonné požadavky odborné způsobilosti, mezi které patří poskytnutí první pomoci a sebeobrana. Z celého šetření tedy vyplývá, že velká města se už bez městských policií neobejdou a pokud ano, výrazně by se zvýšila kriminalita města a narušování veřejného pořádku.

Rozdíly zkoumaných organizací ve vzdělávacích procesech jsou oprávněné, ale lze tvrdit, že vedení strážníků a zlepšování jejich kvalit, bude vždy záviset na rozhodnutí vedoucích městských a obecních policií.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Knižní publikace

- (1) GABRIELOVÁ, Alena. Základy sociologie, sociální komunikace a sociologického výzkumu. Kladno-Kročehlavy: Vyšší odborná škola územně-správní a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, 2012. ISBN 978-80-904859-3-8.
- (2) MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. Dějiny obecních policií I: (jejich odraz v heraldice). Praha: Police history, 2004. ISBN 80-86477-26-6.
- (3) MÁTEL, Andrej. Aplikovaná sociálna patológia v sociálnej práci. Bratislava: Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, 2011. ISBN 978-80-813-2009-5.
- (4) BENEŠ, Milan. Andragogika. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4824-5.
- (5) Hanzelínová, L.; Kalina, P.; et al. NLP v komunikační teorii a praxi, 1.st ed.; Západočeská univerzita: V Plzni, 2005. ISBN 80-7043-437-6.
- (6) GABRIELOVÁ, Alena. Základy sociologie, sociální komunikace a sociologického výzkumu. Kladno-Kročehlavy: Vyšší odborná škola územně-správní a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, 2012. ISBN 978-80-904859-3-8.
- (7) LÁDEK, Josef. Střelecká příprava. Praha: Armex, 2012. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-87451-13-7.
- (8) RYBÁŘ, Miroslav. Kriminalistika: metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů : (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult). Plzeň: Nava, 2008. ISBN 978-80-7211-275-3.
- (9) ČASTORÁL, Zdeněk. Management lidského faktoru: management lidských zdrojů, management lidského kapitálu, personální management. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2013. ISBN 978-80-7452-038-9.

- (10) ZOUBKOVÁ, Ivana. Kriminologický slovník. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-312-4.

Internetové zdroje

- (11) Oficiální stránky města Kladna: Historie. Město Kladno [online]. Kladno, 2008 [cit. 2020-11-18]. Dostupné z: <https://mestokladno.cz/historie-kladna/d-1401489>
- (12) Šokové stavy. Vitalia.cz. <https://www.vitalia.cz/specially/zasady-prvni-pomoci/sokove-stavy/> (accessed Feb 03, 2021).
- (13) Oficiální stránky Městské Policie Kladno. [online]. MP Kladno. [Citováno dne 2020-12-10]. Dostupné z : http://www.mpkladno.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=101450&id=1401574&n=dohlizeci%2Dkamerovy%2Dsystem&p1=2100047289
- (14) Úvod do problematiky obecní (městské) policie, 2020. Ministerstvo Vnitřní České republiky. <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d> (accessed Dec 23, 2020).
- (15) Nemeškalová, A. MP Kladno, není jen represivní složka. [Online] 2019. http://www.mpkladno.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=101450&id=1095&n=mestska%2Dpolicie%2Dkladno%2Dneni%2Djen%2Drepresivni%2Dslozka (accessed Dec 29, 2020).
- (16) Daněk, J. Zdrogovaný mladík házel ze střechy domu v Praze betonové kryty komínů. Zpacifikovat ho museli cizinečtí policisté. [Online] 2021. <https://tydenikpolicie.cz/zdrogovany-mladik-hazel-ze-strechy-domu-v-praze-betonove-kryty-kominu-zpacifikovat-ho-museli-cizinecti-policiste/> (accessed Jan 14, 2021).
- (17) Veterinární a farmaceutická univerzita Brno. <https://www.vfu.cz/cz/odchyt-toulavych-zvirat> (accessed Feb 03, 2021).
- (18) Zkušební řád pro psy městské a obecní policie Více zde: <https://ckkck.webnode.cz/news/zkusebni-rad-pro-psy-mestske-a-obecni-policie->

[/?utm_source=copy&utm_medium=paste&utm_campaign=copypaste&utm_content=https%3A%2F%2Fckkck.webnode.cz%2Fnews%2Fzkusebni-rad-pro-psy-mestske-a-obecni-policie-%2F](https://ckkck.webnode.cz/news/zkusebni-rad-pro-psy-mestske-a-obecni-policie-), 2009. ČESKÝ KYNOLÓGICKÝ KLUB Č. KAMENICE. <https://ckkck.webnode.cz/news/zkusebni-rad-pro-psy-mestske-a-obecni-policie->
[/?utm_source=copy&utm_medium=paste&utm_campaign=copypaste&utm_content=https%3A%2F%2Fckkck.webnode.cz%2Fnews%2Fzkusebni-rad-pro-psy-mestske-a-obecni-policie-%2F](https://ckkck.webnode.cz/news/zkusebni-rad-pro-psy-mestske-a-obecni-policie-) (accessed Feb 04, 2021).

Legislativa

- (19) Zákon České národní rady o obecní policii. In: . Sbíрка zákonů: Účinnost od 01.01.1992, 1991, číslo 553. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
- (20) Zákon České národní rady o Policii České republiky. In: . Sbíрка zákonů, Účinnost od 15.07.1991, číslo 283. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-283>
- (21) Zákon č. 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Sbíрка zákonů. Účinnost od 01.01.2001 . <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.
- (22) Zákon č. 553/1991 Sb. Zákon České národní rady o obecní policii. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>, Vyhláška č. 418/2008 Sb. Vyhláška, kterou se provádí zákon o obecní policii.

PŘEHLED POUŽITÝCH ZKRATEK

LOP – Linka okamžité pomoci

LPHO - Linka pomoci handicapovaným občanům

MKDS – Městský kamerový dohlížecí systém

MP – Městská policie

MVČR – Ministerstvo Vnitra České republiky

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Organizační struktura MP Kladno..... 20

Seznam tabulek

Tabulka 1: Sylabus vzdělávacího kurzu pro strážníky..... 54

Tabulka 2 : Otázky a odpovědi rozhovorů se zástupci jednotlivých MP..... 67

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Posouzení fyzické způsobilosti uchazeče pro práci strážníka MP
KLADNO

Posouzení fyzické způsobilosti uchazeče pro práci strážníka
MP K L A D N O.

Jméno, příjmení.....

Datum narození.....

Bydliště.....

Sport.....

Schopnosti uchazeče:

<u>Vytrvalostní:</u>	Dřep s výskokem po dobu 1minuty	
	Minimální výkon 30 opakování	(10 bodů)
<u>Pohybová:</u>	Sprint - běh, 4x10m	
	Minimální výkon 12,7 s.	(10 bodů)
<u>Silová:</u>	Kliky,vzpor ležmo opakovaně bez časového limitu	
	Minimální výkon 20 opakování	(10 bodů)
<u>Vytrvalostní:</u>	Sed-leh po dobu 2 minut	
	Minimální výkon 30 opakování	(10 bodů)
<u>Pohybová :</u>	Celomotorický test po dobu 2 minut	
	Minimální výkon 15 opakování	(10 bodů)

V testu jako celku musí být dosaženo minimálně 50 bodů. Pokud uchazeč nesplní u dvou disciplín minimální počet (10 bodů) bude test ukončen. Za každé opakování navíc nebo sekundu pod minimální limit lze připsat 0,5 bodů k dobru nebo opačně. Nesplní-li uchazeč uvedené požadavky, může test opakovat, ne však dříve než za jeden měsíc. Testy se opakují v plném rozsahu.

U S P Ě L

N E U S P Ě L

Byl jsem seznámen s výsledky testu a vyrozuměn o dalším postupu k výběrovému řízení MP Kladno.

Podpis uchazeče:.....

Přezkušující pracovník:

V Kladně

Dne.....

Městská policie Kladno
nám. Starosty Pavla 47
272 01 Kladno

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem si vědom, že vstupní přijímací pohovory k Městské policii Kladno, včetně fyzických testů vykonávám ve svém osobním volnu a ve svůj prospěch.

Přijímací fyzické testy vykonávám na vlastní nebezpečí. Z těchto důvodů nebudu požadovat na organizaci žádné náhrady, které mi v souvislosti s přijímacím řízením vzniknou.

Prohlášení je projevem pravé a svobodné vůle a stvrzeno vlastnoručním podpisem.

Jméno.....

Příjmení.....

Datum narození.....

Podpis.....

TEST č. 1: Dřep s výskokem po dobu 1 minuty

Popis:

Ze stoje spatného s rukama u těla jdeme do hlubokého dřepu, kde se rukama dotkneme podložky a ze dřepu se vracíme zpět do stoje spatného a provedeme výskok s rukama nataženýma ke stropu a zpět do dřepu .

TEST č. 2: Sprint - běh, 4x10m

Popis:

Start je ve stoje u zdi tělocvičny, a co nejrychleji běžíme na druhou stranu tělocvičny a zpět, to opakujeme celkem 2x. Celkový počet uběhnutých metrů je 40 m.

TEST č. 3: Kliky, vzpor ležmo (opakovaně)

Popis:

Leh na břicho, skrčené paže opřít dlaněmi o zem tak, aby špičky prstů byly v úrovni ramen. Dopnutím paží v loktech spor. Zpět se pokračuje pokrčením paží minimálně o 90 stupňů zpět do kliku s dotknutím plastové láhve, která je umístěna na podložce tak, aby při poloze dole došlo k jejímu doteku . Trup je při celém cvičení zpřímá, pánev se nevysazuje, ani neprohýbá. Měří se počet správně provedených kliků.

TEST č. 4: Leh – sed

Popis:

Cvičící leží na zádech, ruce spojené za hlavou, nohy pokrčeny s úhlem v kolenou 90 stupňů. Chodidla jsou fixována k zemi a to buď partnerem, anebo poslední příčlí žebřin. Z výše popsané polohy přejdeme do sedu s mírným natočením a dotkneme se se kolena protistranným loktem. Poté následuje leh, při kterém se horní část lopatek dotkne podložky.

TEST č. 5: Celomotorický test

Popis:

Ze stoje spatného přejdeme do hlubokého dřepu, pokračujeme do vzporu na ruce a do lehu na břicho s nataženýma rukama před sebe, zpět do stoje spatného, jdeme do dřepu a na záda (zátylkem se dotkneme podložky) a ruce natáhneme nad hlavu. Zpět do stoje spatného. Za každý přechod do stoje spatného po provedení těchto dvou pozic je počítáno jedno provedení cviku.

Maximální počet opakování po dobu 2 minut předepsaným způsobem. Dbáme na to, abychom každý cvičební cyklus zahájili i ukončili vzpřímeným stojem.

Hodnocení: Výkon hodnotíme časem s přesností na desetinu sekundy.

Test č.2 měří tzv. běžeckou rychlost, ale současně i schopnost rychlých změn při pohybu, obratnost a koordinaci.

BODY	Čas
1	17,0
2	16,5
3	16,0
4	15,5
5	15,0
6	14,5
7	14,0
8	13,5
9	13,1
10	12,7

Dále za každé zrychlení o 0,2 sekundy připočteme 1bod.

Hodnocení: Maximální počet opakování po dobu 2 minut předepsaným způsobem. Dbáme na to, abychom každý cvičební cyklus zahájili i ukončili vzpřímeným stojem.

Test č. 4 informuje o silové-obratnosti.

BODY	Opakování
1	15
2	17
3	19
4	21
5	23
6	24
7	25
8	26
9	27
10	28
11	29
12	30
13	31
14	32
15	33
16	34
17	35
18	36
19	37
20	38

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Anna Nemeškalová

Obor: Andragogika

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Proces vzdělávání strážníků vybraných městských policíí Středočeského kraje

Rok: 2021

Počet stran textu bez příloh: 67

Celkový počet stran příloh: 4

Počet titulů českých použitých zdrojů: 8

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 8

Vedoucí práce: Ing. Jindřich Kolek, Ph.D., MBA